

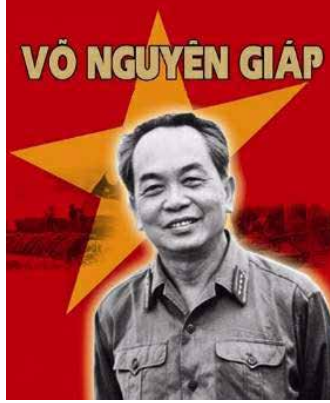
Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 24 SAYI: 135 Kasım-Aralık 2013

[25 Ağustos 1911-4 Ekim 2013]

Seçim Sath-ı Mailine
Girilirken

30 Mart 2014 Yerel Seçimlerine Doğru

Legalleştirilmenin
Manzara-i Umumiyesi

“Sol”da ve Sol’da
Dayanılmaz ve Bulunmaz
Seçim Taktikleri

Eğitim Sistemi ve Dershane Savaşı

Võ Nguyên Giáp
Halk Savaşının Askeri Sanatı

Savaş ya da Barış
Harp veya Sulh

“Tarihi Fırsat”ın
Vanası

2014 Yılına Girerken
Türkiye Ekonomisi

- 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak yerel seçimler öncesinde “sol”un ve BDP/HDP’nin “seçim taktikleri üzerine kısa bir değerlendirme. 3 SEÇİM SATH-I MAİLİNE GİRİLİRKEN 30 MART 2014 YEREL SEÇİMLERİNE DOĞRU
- 1990’ların başında Turgut Özal’ın girişimleriyle yürütülen “sol”daki legalleşmenin ortaya çıkardığı “legal sol” partilerin genel durumu üzerine. 5 LEGALLEŞTİRİLMENİN MANZARA-İ UMUMİYESİ
- “Sol”un seçim taktikleri üzerine, 28 Mart 2004 ve 29 Mart 2009 yerel seçimleri öncesinde *Kurtuluş Cephesi*’nde yayınlanan klasik metnin üçüncü baskısı. 7 “SOL”DA VE SOL’DA DAYANILMAZ VE BULUNMAZ SEÇİM TAKTİKLERİ
- AKP’nin “Tayyipçiler” kesimi ile “Fethullahçılar” arasındaki iktidar mücadelesinin gölgesinde kalan eğitim sisteminin dershaneler gerçeği üzerine bir değerlendirme. 16 EĞİTİM SİSTEMİ VE DERSHANE SAVAŞI
- Halk Savaşı’nın efsanevi uygulayıcısı ve kuramcısı Võ Nguyễn Giáp’ın (25 Ağustos 1911-4 Ekim 2013) anısına. 21 VÕ NGUYÊN GIÁP HALK SAVAŞININ ASKERİ SANATI
- “Çözüm süreci”, “barış süreci” vb. sıfatlarla tanımlanan AKP-PKK görüşmelerinin ideolojik yansımaları üzerine. 24 SAVAŞ YA DA BARIŞ HARP VEYA SULH
- Tarihin tekerrürü! 28 “TARİHİ FIRSAT”IN VANASI
- 2013’ün son ayına girildiğinde Türkiye ekonomisinin genel durumu üzerine bir inceleme. 30 2014 YILINA GİRERKEN TÜRKİYE EKONOMİSİ

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU: Sezai Görür

Yazışma Adresi:

Postfach 1414

55504 Bad Kreuznach / Deutschland

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

<http://www.kurtuluscephesi.net>

<http://www.kurtuluscephesi.de>

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org

Seçim Sath-ı Mailine Girilirken 30 Mart 2014 Yerel Seçimlerine Doğru

30 Mart 2014 yerel seçimlerin sath-ı mailine girilmeye başlandı. AKP'nin "aday şov"larıyla seçim "havası" biçimlendi. Her yerel seçimde olduğu gibi, "üç büyük kent", Ankara, İstanbul ve İzmir, seçim ortamının ve "havası"nın eksenini oluşturuyor. İzmir, şeriatçıların pek sevdiği tanımla, "gavur İzmir", hala "gavur"luğunu yapma eğilimini değiştirmedikleri için ikinci planda kalırken, Ankara ve özellikle İstanbul, seçimlerin "odak noktası" haline geldi.

Burada bir yerel seçim "öngörüsü" ya da sonuçlarına ilişkin "kehanet"te bulunmak durumunda değiliz. Aynı biçimde, seçimlerin niteliği, 30 Mart 2014 yerel seçimlerinin "önemi" ve yerel seçimler üzerinden "siyasal iktidar mücadelesi" verilmesini de ele almayacağız.

AKP açısından, 30 Mart 2014 yerel seçimleri, iktidarı onaylatmanın ve pekiştirmenin en önemli aracı olarak belirginleşirken, Recep Tayyip Erdoğan açısından "tam yetkili devlet başkanı" olma yolu olarak görülmektedir.

"Muhalefet" açısından, bu yerel seçimler AKP iktidarı devirmenin ilk büyük adımı olarak kabul edilmektedir.

Burada ve bugün için bizi ilgilendiren, "sol" adına ortaya çıkan legalistlerin, her seçimde olduğu gibi, dayanılmaz ve bulunmaz seçim taktiklerinin son versiyonudur. (Bu "taktikler" konusunda *Kurtuluş Cephe-si*'nin Ocak-Şubat 2004 tarihli 77. sayısında yayınlanan ve bu sayımızda da yer alan "*Sol'da ve Sol'da Dayanılmaz ve Bulunmaz Seçim Taktikleri*" başlıklı yazı bir çeşit "klasik" haline gelmiştir.)

Elbette "sol", legalist "sol" söz konusu olunca, ister istemez işin içine BDP ve onun yeni versiyonu HDP girmektedir. A. Öcalan'ın İmralı'dan verdiği talimatla kurulan ve "bileşenleri" de, legalize olmuş "sol"un her türden ve cinsten unsurlarını barındırdığından, HDP ve onun "seçim taktikleri", "sol"un en yeni "seçim taktikleri" versiyonunun mihenk taşı haline getirmektedir. Ve burada da İstanbul, Gezi "Ayaklanması" ve Sırrı Süreyya Önder sahnenin ön planında rol almaktadır.

Gezi "Ayaklanması"nın "mütevazı sahibi" olarak piyasaya sunulan Sırrı Süreyya Önder, henüz HDP'nin İstanbul "aday adayı" olarak ortaya çıkmadan önce, ilk ısınma turlarını atmaya başladığında Gezi Direnişi üzerine söylediği şu sözleriyle dikkatleri üzerine çekmişti:

"CHP trafikte hızla giden ambulansın peşine takılan uyanık taksi şoförleri gibi Taksim'deki direnişe konmak istedi. Yemezler gözüm..."

Böylece Sırrı Süreyya Önder, Gezi bir yana, asıl olarak İstanbul'daki Kürt oylarını CHP'ye "yedirmeyeceklerini" göstermiş oldu.

Seçim sath-ı mailine girilirken, yine Sırrı Süreyya Önder'in ağzından HDP'nin, dolayısıyla BDP'nin "seçim taktiği", "her türlü ittifaka açığız" ön girişiyle başlayan, ardından "ilkelerde ve programlarda anlaşmak" koşuluyla süren ve nihayetinde "CHP benim oylarımı bölmesin" esprisiyle ("yerseniz") süslenen bir "taktik" olarak belirlendi.

Her ne kadar A. Öcalan'ın HDP "taktiği" BDP içinde "rahatsızlık" yarattıysa da, HDP'

nin “seçim taktiği”, “Batı”daki Kürt oylarını bloke etmek ve bu blok oy üzerinden yeni “ittifaklar” a yönelmekten ibarettir. Burada en önemli “ittifak” kaynağı, Recep Tayyip Erdoğan’ın “tam yetkili devlet başkanı” olma isteğidir. Recep Tayyip Erdoğan’ın bu isteğini hayata geçirebilmesinin yolu, Anayasa’da yapılacak değişiklikten geçmektedir. “Anayasa Uzlaşma Komisyonu” çalışmalarından bir şey çıkmayınca, AKP’nin ve Recep Tayyip Erdoğan’ın elinde kalan tek şey, anayasa referandumunu yapmaktır. Bunun için de TBMM’de gerekli 330 oyu almak ve ardından anayasa referandumunda %50 oy oranını tutturmak gerekmektedir. Bu da, AKP-BDP “ittifakı” ile olanaklıdır.

İşte HDP’nin “seçim taktiği”, yani Batı’daki Kürt oylarını bloke etme amacı, “devlet başkanlığı” konusunda yapılacak olası bir anayasa referandumu için güçlü bir “pazarlık kozu”na sahip olmaya dayanmaktadır. Bu nedenle, “her türlü ittifaka açığız” türünden demagojiler bir yana bırakıldığında, ortadaki tek gerçek, Kürt göçmen nüfusunun yoğun olduğu İstanbul’da Sırrı Süreyya Önder aracılığıyla Gezi “Ayaklanması”nın yaratmış olduğu oy potansiyelini, “geleneksel BDP seçmeni”nin oylarına ekleyerek, daha yüksek bir oy oranına ulaşmak istendiğidir.

12 Eylül 2010 Anayasa Referandumu’nda görüldüğü gibi, BDP’nin boykot kararı, AKP’ye %8’lik bir “kazanç” sağlamıştır. BDP, bu referandumda “boykot” yerine, “evet, ama yetmez” kararı alması durumunda bile, anayasa değişikliği %58 oyla kabul edilmiş olacaktı. Ters durumda, yani BDP’nin anayasa değişikliğine “hayır” oyu kullanma kararı alması durumunda, değişikliğin kabul ve reddi %49,5-%50,5 gibi “hassas” bir dengede kalmak durumundaydı.

İşte bu “hassas” dengeyi gözetten HDP’nin “seçim taktiği”, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı’nı kimin kazanacağını fazlaca önemsememektedir. Amaç, “müzakere sürecinde” elde önemli bir “koz”un bulunmasını sağlamaktır.

Özellikle İstanbul büyük kent belediye başkanlığını AKP’nin yitirmesinin siyasal sonuçlarının çok daha çarpıcı olacağı da açıktır. AKP’nin olası bir seçim yenilgisi, “muhalefet” kesiminde büyük bir moral yükselişe

yol açarken, AKP saflarında dağılmaya ve parçalanmaya yol açma olasılığı yüksektir. Bu açıdan, İstanbul üzerinden yapılan hesaplar, AKP iktidarının geleceğine ilişkindir. Burada HDP ve Sırrı Süreyya Önder “faktörü” devreye girmektedir. Bugün için “aday adayı” olarak sahneye çıkan Sırrı Süreyya Önder’in HDP’nin “adayı” olarak seçimlere katılmasının, bir yandan BDP’nin Kürt oylarını bloke ederken, diğer yandan AKP’ye (A. Öcalan’ın 2010’dan günümüze kadar izlediği ve ateş-keslerle desteklenen “görüşme/müzakere” politikasının bir ürünü olarak) bir “hayat öpücüğü” sağlayacağı görünmektedir.

Aralık ayının başına kadar “her türlü ittifaka açığız” mesajı veren HDP, Aralık ayının ilk haftasında “hiç kimseyle ittifaka girmeyeceğiz” açıklaması yaparak, “standart” “sol” seçim taktiğinin hala geçerli olduğunu göstermiş oldu.

“*Sol’da ve Sol’da Dayanılmaz ve Bulunmaz Seçim Taktikleri*” yazısında ifade edilen “sol”un seçim mantığı ve anlayışı gözönüne alındığında, bugün HDP’nin “her türlü ittifaka” karşı olduğunu ilan edişi hiç de şaşırtıcı değildir. Sırrı Süreyya Önder’in neredeyse tümüyle CHP karşıtlığına dayanan demagojik söylemleri “standart”lara uygundur.

Ama kendisini solda gören halk kitlelerinin seçimlerden beklentileri, yıllardır seçimin ertesi günü yaşamak durumunda kaldığı moralsizlikten kurtulmaktır. “Sol adına” elde edilebilecek küçük bir seçim başarısı bile bu kitleyi canlandıracak ve hareketlendirecektir. Ne kadar “kerhen” olursa olsun, bu kitlenin oy tercihi yine CHP olmaktadır. “Sol” açısından CHP’nin oylarını “bölmek”, her durumda CHP tabanını (sol kitleyi) “kazanmak” anlamına gelse de, AKP’nin yeni bir “seçim zaferinin” seçimin ertesi günü yaratacağı demoralizasyonun, “bölenler”e karşı içsel bir tepkiye de yol açacağı kesindir. Gezi Direnişi sol kitlelerin moralini belli ölçülerde yükseltmiştir. Bu nedenle seçimler, sol kitlenin yıllardır yaşadığı demoralizasyonun sona erdirilmesi açısından özel bir öneme sahiptir. Bunun dışında kimin kimden ne kadar oy aldığından fazlaca önemi yoktur.

Legalleştirilmenin Manzara-i Umumiyesi

“(Bu partiler) az sayıda öğrenci ve işçi sınıfının pek azı tarafından takip edilen şehirlî entelektüellerden oluşan küçük guruplardır. Hizmetlerini para karşılığında değil, kapalı toplantılar yapabilme, haber bülteni veya sanat gazetesi çıkarmak ve sendikalarda bir kaç köşeyi tutma izni gibi küçük politik lütuflar karşılığında kiraya veren profesyonel politikacılar tarafından yönetilirler. Bunlar para için her şeyi yapan insanlar değildir. Onların çürümüşlüğü daha sinsidir. Onlar para ile değil, fakat sadece onların ve takipçilerinin, proletaryanın insanlığın kurtuluşu için verdiği mücadelede ‘öncü’ oldukları hayalini yaşatacak asgari koşullar sağlanarak satın alınabilirler.” (R. Gott, *Latin-Amerika’da Gerilla Hareketleri I*, s. 46.)

60’lı yıllarda sendikalar ve öğrenci federasyonları vardı. DİSK ve TÖS (Türkiye Öğretmenler Sendikası) bu döneme damgasını vuran sendikalar olurken, TDGF, kısaca Dev-Genç, yıllar boyunca ülke tarihine damgasını vuran öğrenci örgütlenmesiydi.

12 Mart Muhtırası’ndan sonra 70’li yıllar, derneklerin ve illegal örgütlerin yılları oldu.

12 Eylül askeri darbesiyle başlayan pasifikasyon ve terör yıllarında platformlar oluşturuldu ve bir kez daha dernekler ortaya çıktı. Ardından legal dergiler dönemi başladı.

90’lı yıllara girildiğinde, Turgut Özal’lı yılların sonlarında “terörle mücadele” kapsamında derneklere yönelik operasyonlar yoğunlaştı ve pek çok dernek, özellikle Ankara’daki dernekler, “dernekler yasasına aykırı faaliyette bulunmak” gerekçesiyle birbiri ardına kapatıldı. Derneklerin kapatılmasına karşı yükselen tepki karşısında Turgut Özal’ın bulduğu “çözüm”, “*dernek yerine parti kurun*” oldu. Gerekçesi de, “partiler yasası”na göre, partilerin kapatılması Anayasa Mahkemesi kararıyla olmasıydı.

Turgut Özal’ın gerçek planı ise, eski sol (ve illegal) örgütleri legal sol partiler kanalıyla tasfiye etmekte. Bu amaçla Mesut Yılmaz “nabız” yoklamakla görevlendirildi. Bunun ürünü olarak da, Haziran 1990’da “illegal” TKP ile “legal” TİP kırması olarak Tür-

kiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) kuruldu. Hemen ardından, 1991 yılında başkanlığını Sadun Aren’in yaptığı Sosyalist Birlik Partisi (SBP) kuruldu. Doğu Perinçek, Mart 1992’de İşçi Partisi’ni (İP) kurdu ve İP’i SİP (Sosyalist İktidar Partisi-Kasım 1992) izledi. 1993 yılının “legalizasyon” birincisi Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) oldu.

Legal “sol” parti kurma salgını 1994-1996 arasında bir süre durdu. Ocak 1996 tarihinde, “aşkın ve biranın partisi” olarak ve büyük “medya” desteğiyle ÖDP kuruldu. Hemen ardından “illegal” TDKP’nin legalleşmesinin ürünü olarak Emek Partisi (EMEP) kuruldu. Yine 1996 yılının sonlarına doğru Sosyalist İşçi Partisi adıyla bir parti kuruldu.

Legalleşme furçasına 1997 yılında Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP) katıldı.

Böylece 90’lı yılların başından itibaren derneklerin yerini “parti girişimleri”, “parti platformları” ve bizatihi “parti”lerin kendisi aldı.

Bugüne geldiğimizde, kapatılanlar, isim değiştirenler, dönüşenler ve yeniden dönüşenler bir yana bırakıldığında legal “sol” partilerin sayısı 15’e çıkmıştır.

Halkın Kurtuluş Partisi (HKP/2005)

Emekçi Hareket Partisi (EHP/2004)

Devrimci İşçi Partisi (DİP/2011)

Sosyalist Demokrasi Partisi (SDP/2002)

İşçilerin Sosyalist Partisi (SP/2008)

Türkiye Komünist Partisi (TKP/2001)
 Türkiye Komünist Partisi (1920) (TKP
 1920/2012)
 Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP/1993)
 Özgürlük ve Dayanışma Partisi (ÖDP/
 1996)
 Emek Partisi (EMEP/1996)
 Devrimci Sosyalist İşçi Partisi (DSİP/
 1997)
 Türkiye İşçi Partisi (TİP/2010)
 Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP/2010)
 Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi (YSGP/
 2012)*
 Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP/
 2013)**

Bu legal “sol” partilerin yanında, henüz partileşmemiş pek çok “hareket” ve “platform” legalist “sol”un saflarında yer almaktadır. (Sosyalist Birlik Hareketi, Sosyalist Gelecek Parti Hareketi, Sosyalist Dayanışma Platformu, Toplumsal Özgürlük Platformu vs. vs.)

Bunlara ek olarak da, yine “pek çok” legal dergi adıyla “sol” faaliyetler içinde yer alan, ittifaklara katılan yapılar bulunmaktadır.

Bu legalizasyon sürecinin en yeni “bileşeni” ise, “İmralı sakini”nin talimatıyla kurulmuş olan HDP (Halkların Demokrasi Partisi) olmuştur. HDP, Barış ve Demokrasi Partisi, Emek Partisi, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Sosyalist Demokrasi Partisi, Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi, LGBT, Kaos GL'nin “bileşenleri”ni oluşturduğu bir “çatı partisi” olarak kurulmuştur.

Tüm bu legalizasyon sürecinde hangi legal partinin hangi “illegal” oluşumun partisi olduğu, hangisinden hangisinin çıktığı, hangisine hangisinin girdiği, “merak” konusu olsa da, hiçbir öneme sahip değildir. Eskinin dernekçiliği, bugünün particiliği haline dönüşmüştür. HDP (eğer “sol”da tanımlanırsa BDP) dışındaki legalize olmuş “sol” yapıların partilerinin bir “seçmen tabanı”

* YSGP'yi “destekleyen”ler arasında şu “ünlü” isimler yer almaktadır: Adalet Ağaoğlu, Ahmet İnsel, Akın Özçer, Ali Nesin, Aydın Engin, Baskın Oran, Cengiz Aktar, Gencay Gürsoy, Hale Soygazi, Lale Mansur, Mesut Yeğen, Mithat Sancar, Murat Belge, Oral Çalışlar, Orhan Dink, Oya Baydar, Ömer Laçiner, Ömer Madra, Tarık Ziya Ekinci, Tuncel Kurtiz, Ufuk Uras, Ümit Kıvanç, Zeynep Tanbay.

** SYKP'nin “ünlü” isimleri şunlardır: Ertuğrul Kürkçü, Sevim Belli, Mahir Sayın, Kenan Kalyon, Mustafa Kemal Kaçaroğlu, İlhan Cüre.

mevcut değildir. En etlisi-butlusunun seçimlerde aldığı oy oranı binde küsur düzeyindedir. BDP ya da “Türkiyeleşmiş” haliyle HDP, PKK'nin mücadelesi sonucunda oluşmuş olan bir kitle tabanına dayanmaktadır. Bu kitle tabanı da seçimlerde %6-7 civarında oy almaktadır.

Bir kitle tabanına sahip olmayan, ama her türlü “sol ittifak” ya da “güç birliği” içinde adları geçen legalize olmuş “sol” yapıların temel işlevi, illegal mücadelenin tasfiye edilmesi ve dışlanmasını sağlamaktır. Bu konuda da oldukça başarılı olduğunu kabul etmek durumundayız.

Bugün bu legalizasyon büyük ölçüde devrimci sol hareketin dışında yer alan “partiler”, “platformlar” ya da “hareketler” ortaya çıkarmıştır. Son kurulan “sol parti”lerin ambleslerine bakıldığında, bunların ne ölçüde “solcu” olduğunu bile saptamak olanaklıdır.

Herşeye rağmen bu legal “sol” partiler, birden çok şapkaya sahip olan ve her şapkadaki farklı “tavşan” çıkartan illüzyonistlerdir. Öyle ki, bir yandan kendilerinin kurduğu “öz” partilerde, diğer yandan “çatı partisi” ya da “ittifaklar” çerçevesinde oluşturdukları “yavru” partilerde faaliyet yürütürler. Bu da, “eylemde birlik, propaganda ve ajitasyonda serbestlik” temelinde oluşturulan eski ittifak politikasının legalize edilmiş halidir.

Bunlardan ne çıkar ve ne beklenebilir diye sorulabilir. Yanıtı açıktır: Bunlardan hiçbir şey çıkmaz ve hiçbir şey beklenemez. Bu oluşumlar ile devrim arasında hiçbir bağlantı ve ilinti yoktur. Yaptıkları tek şey, devrimci mücadeleyi terk edişlerinin getirmiş olduğu “vicdani rahatsızlığı” hafifletmek ve “kara para” aklar gibi, dönekliliği aklamaktan ibarettir.

“Sol”da ve Sol’da Dayanılmaz ve Bulunmaz Seçim Taktikleri

Aşağıdaki yazıda sıkça geçen “sol” (tırnak içinde sol) ile mevcut düzen içinde yer alan, tüm varoluşlarını mevcut düzenin varlığına, varoluşuna dayandırmış olan, kimi zaman “sosyal-demokrat”, kimi zaman “demokratik sol”, kimi zaman “demokratik sosyalist” etiketleriyle ortalıkta dolaşan, adı CHP, DSP, SHP, YTP olan açık düzen partileri ile kimilerinin “reformist sol” ya da “liberal sol” olarak tanımladığı ÖDP, EMEP, SDP, İP, SİP (T“K”P) adlarıyla anılan eski revizyonist, oportünist solcuların oluşturduğu düzen partilerini kastediyoruz.

Sol (tırnaksız sol) ile, değişik adlar taşıyan legal (yasal) dergiler etrafında toplanmış, yer yer “illegal” görüşlere sahip olan, kendi kendilerine “platformlar” oluşturan, “kültür merkezleri”yle “sosyalist kültür” tohumları ektiklerini düşünen, sıkça silahlı devrimci mücadele yanlısı ya da destekçisi çizgi izleyen, bir dönemlerin gerilla savaşı olan ve bugün gelişen dünya olaylarını kavrayamayarak tümüyle legalizme (yasalcılığa) kaymış sol örgütlenmeleri ve yapıları kastediyoruz.

Yazımızda yer yer ortaya çıkacak olan anlamsızlıklar, saçmalıklar, ipe-sapa gelmez görüşler ve gülünçlükler bize ait olmayıp, tümüyle “sol”dan sol’a tüm kesimlere yayılmış olan bilisizliğin, pragmatizmin ve fırsatçılığın ürünleridir. Tüm “sol” ve sol taktikler ve politikaların “son kullanım süresi” dergimizin yayınlandığı tarihe kadardır. Bu tarihten sonra meydana gelecek değişikliklerden dolayı sorumlu değiliz.

28 Mart 2004 tarihinde yapılacak olan yerel seçimler öncesinde “sol”daki ve soldaki seçim hazırlıkları “aylar öncesinden” başladı. Gazetelere bakıldığında hazırlıkların yaz aylarında başladığı görülmektedir.

19 Aralık 2003 tarihli *Radikal* gazetesinde “*Solcular Yerelde Birleşti*” başlıklı haberde şöyle deniliyordu:

“Genel seçimlerde ittifak kuramayan sol partiler, ‘yerel seçim platformlarında’ buluştu. EMEP, DEHAP, YTP, ÖDP, SHP ve SDP’nin ilçe örgütleri 2004 yerel seçimleri için güç birliği yapıyor.

Bağimsız aydınlar ve ilçe sakinlerinin başını çektiği ‘Bahçelievler Yurttaş İnişiyatifi’ 2003’ün Kasım ayında kuruldu. Aynı ay içerisinde 250 kişinin katıldığı bir toplantıyla kuruluşunu ilan eden platform, ilk kaybını CHP’nin desteğini çekmesiyle yaşadı. DEHAP, YTP, ÖDP, SHP, EMEP ve Özgür Toplum Partisi’nin (ÖTP) katı-

lımıyla yoluna devam eden platforma Halkevleri, Tohum Kültür Merkezi, Haklar ve Özgürlükler Platformu, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği, Haber-İş Sendikası, PTT’li taşeron işçiler ve kimi yöresel derneklerin de aralarında bulunduğu 37 parti ilçe ve demokratik kitle örgütü destek veriyor. İlçedeki 11 muhtarlık için de çalışma yapacak olan platform, 400’ü aşkın ilçe sakininin katıldığı son toplantısında, ‘Birlik, Demokrasi ve Yerel Yönetime Bakış’ adlı bir program metni hazırladı.

Bağcılar’da, 2003’ün Ağustos ayında kurulan ‘Demokrasi Cephesi’nin başını DEHAP, YTP, ÖDP, EMEP ve SHP çekiyor. ‘Kendi adaylarının desteklenmesi’ koşulunu ileri süren CHP ise platformdan ayrılırken, Kristal-İş Sendikası, Bağcılar Cemevi, Atatürkçü Düşünce Derneği, Bağcılar Kültür Merkezi, Radyo Barış ve Cem Radyo

ile Yaşam ve Manşet gazeteleri destek verdi.

'Maltepe Demokratik Yerel Seçim Platformu', bir yıl önce yayın hayatına başlayan Katılımcı Maltepe Gazetesi'nin 2003'ün Eylül ayında yaptığı çağrı üzerine kuruldu. CHP ve İP'in ilk toplantıdan sonra çekildiği platformda HADEP, YTP, ÖDP, EMEP, SHP, SDP, Haklar ve Özgürlükler Partisi (HAKPAR) ile Bağımsız Cumhuriyet Partisi'nin (BCP) yanı sıra Tüm-Bel-Sen 3 No'lu Şube, Genel-İş 3 No'lu Şube, Eğitim-Sen 5 No'lu Şube, Birleşik Metal-İş Sendikası ve Eczacılar Odası Şubesi yer alıyor."

Böylece *Radikal* gazetesinin haberiyle "start" alan "sol ittifak", neredeyse yerden mantar çıkar gibi her yerde kurulmaya başlandı. Genel söylemle "sol ittifak yerelde yayılmaya" başladı. İttifak açıklamalarını "güç birliği" açıklamaları takip etti. "Güç birliği" açıklamalarını da "çatıda birlik" açıklamaları takip etti...

Adı ister "sol ittifak", ister "güç birliği" olsun, tüm ittifak ve birlik girişimlerinin odak noktasında yer alan parti şüphesiz DEHAP olmuştur. 3 Kasım 2002 seçimlerinde oyların %6,23'ünü (1.955.992) alan bir partinin böylesine "sol ittifak"ta odak noktası olmasında şaşırtıcı bir şey yoktur. Buna YTP'nin %1,15 oyu ile ÖD Partisi'nin %0,34 oyu eklendiğinde, "sol ittifak"ın oy oranı %7,72'ye çıkarak büyük bir "güç" oluşturmaktadır. Bir de buna "sol ittifak"ın yaratacağı söylenen "sinerji" eklendiğinde, 28 Mart yerel seçimlerinde "sol"un büyük bir "zafer" kazanması işten bile değildir!

Oysa "sol ittifak"ın, "yerelde birleşen sol" söylemine, yaratacağı iddia edilen "sinerji" sine rağmen, DEHAP-SHP'nin 3 Kasım 2002 genel seçimleri öncesinde kalan "ittifak" çalışmalarını işe başlanmıştır.

İlk adımlar ve çalımlar, SHP'nin "sayın genel başkanı" Murat Karayalçın'dan gelmiş ve "tüm solun birliği" söylemiyle YTP-CHP-DSP-DEHAP dörtgeninde "sol ittifak" çalışmasını başlatmıştır.

Murat Karayalçın'ın "sol ittifak" çalışmasının amacı "sol"un tek çatı altında seçimlere girmesi olsa da, kendi dışlarında kalan "sol"a (yani EMEP, ÖDP, SDP) ve sol'a da "açıktır"!

Böylesi bir "vizyon"la yola çıkan Murat

Karayalçın, DEHAP'ın "çantada keklik" ittifakıyla CHP'nin ve DSP'nin kapısını çalmıştır. Bir yandan CHP ve DSP'nin kapısını çalarken, diğer yandan kendisinin Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na, yardımcısı Fikri Sağlar'ın Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na ve YTP'li Ercan Karakaş'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na talip olduğuna ilişkin "bilgi notları" basına "sızdırılmış"tır.

1993-1995 yıllarında DYP-SHP koalisyon hükümetinde Tansu Çiller'in başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanı sıfatını taşıyan "sayın" Murat Karayalçın tüm siyaset tecrübesini konuşturarak, CHP ve DSP'yi "köşeye sıkıştırmış"tır.

Murat Karayalçın bu taktiği ile, 3 Kasım seçimlerinde Ankara'da 363.483 oy alan AKP'nin karşısında CHP'nin 354.072 oyu yanında DSP'nin 13.736, DEHAP'ın 29.597 ve YTP'nin 14.058 oyunu ekleyerek 411.463 oyla seçilmeyi garantileyeceğini hesaplamaktadır. (1999 yerel seçimlerinde FP adayı Melih Gökçek 541.515 oy alarak belediye başkanı seçilirken, CHP'nin oyu 512.084 olmuştur.)

Bu sayılar ve hesaplar fazlaca da önemli değildir. "Sol"un seçim taktiğinde önemli olan **CHP'yi köşeye sıkıştırmaktır**. 3 Kasım seçim sonuçlarıyla ifade edersek, Murat Karayalçın, DEHAP'ın 29.597 oyu ile CHP'nin 354.072 oyunu rehin almaya kalkışmıştır. "Medya"nın "sol ittifak", "sol yerelde birleşiyor" türünden haberleriyle yürütülen bu taktik, azınlığın çoğunluğa boyun eğdirme çabasından başka birşey değildir.

Bu dahiyane taktikle işe başlayan Murat Karayalçın, *Hürriyet* gazetesinde, "ODTÜ'de bozkurt rozeti taşırdım"la başlayan, "solun birleşmesi için emekliliğimi yaktım"la süren röportajıyla yoluna devam etmiştir.

Şüphesiz Murat Karayalçın, politikayla ilgilenen, kendisini solcu ya da "sol"cu olarak tanımlayan herkesin çok yakından tanıdığını düşündüğü bir kişidir. Bilinen sözcüklerle ifade edersek, Murat Karayalçın, bir dönemlerin Ankara belediye başkanı olarak Batıkent projesine "imzasını" atmış, uluslararası kent ödülleri aday olmuş bir kişidir. "Sol" ve sol sözcüklerle ifade edersek, Ankara belediye başkanlığı zamanında Batıkent projesi ile yakınında yer alan bazı kişileri müteahhitlik yoluyla zengin etmiştir.

Yine bilinen sözcüklerle 12 Eylül 1993-27

Mart 1995 tarihlerinde Tansu Çiller hükümetinde başbakan yardımcısı ve dışişleri bakanı olarak görev yapmıştır. “Sol” ve sol sözcüklerle ifade edersek, Tansu Çiller dönemindeki faili meçhullerin, köy boşaltmalarının ve köy yakmalarının en yoğun olduğu dönemde başbakan yardımcılığı görevini icra etmiştir. 6 Mart 1995 tarihinde, tek taraflı olarak AB ile “Gümrük Birliği” anlaşması imzalanırken Tansu Çiller’in yanında dışişleri bakanı olarak yer almıştır.

Murat Karayalçın’ın “ekibi”, T. Özal’ın “Toplu Konut Fonu” aracılığıyla, mühendislik ve tencere-tava pazarlamacılığında müteahhitliğe sıçrama yapmış olanlardan oluşmuştur. 1989-1993 döneminde Murat Karayalçın’ın Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemindeki Batıkent ihaleleriyle palazlanan bu “ekip”, “çağdaşlaşma”, “yönetimin gençleştirilmesi” sloganları ile SHP yönetimini ele geçirmişler ve Murat Karayalçın’ı SHP genel başkanlığına taşımışlardır. Ancak 1994 Şubat krizi bu kesimlerin “büyümesini” engellemiş ve eski konularına geri dönmelerine yol açmıştır. Bunun sonucu olarak CHP saflarına geri dönen Murat Karayalçın 1995 genel seçimlerinde CHP Samsun milletvekili olarak TBMM’den içeri girmiştir.

1999 genel ve yerel seçimlerinde CHP’nin beklenen “performansı” gösterememesi ve meclis dışında kalması bu “genç”, “çağdaş” müteahhitler ekibini yeni arayışlara itmiştir. Özellikle 2001 Şubat kriziyle birlikte büyük kayıplara uğrayan bu “çağdaş solcu” müteahhitler ekibi CHP’de gelecek görmedikleri için ayrılmışlar ve 2002 yılında SHP adıyla yeni bir parti kurmuşlardır. Kurucu üyeleri, devlet ve belediye ihaleleriyle zenginleşmiş müteahhitleri ve ilişkilerini temsil eder.

Örneğin SHP’nin kurucularından ve genel başkan yardımcılarında **A. İlhan Göğüş**, merkezi İstanbul’da bulunan Bimeya Mesken Yapı A.Ş.’nin Yönetim Kurulu Başkan Vekili, Topkapı Rotary Kulübü Eski Başkanı, Beşiktaş Kulübü Kongre üyesidir, Angora Evleri müteahhitlerinden olup birçok mühendislik ve mimarlık limited şirketleriyle birlikte çalışmaktadır. **Ali Ekber Çiftçi**, Yeni İş Motor, Çiftçiler Motor, Irmak Endüstri, OSİAD şirketlerinin ortak ve yöneticisi, OS-TİM Sanayici ve İşadamları Derneği üyesidir. Yine kurucu üye **Mehmet Gülceğün**,

uluslararası nakliyecilik ve ihracatla ilgili şirketlere sahiptir. **Berat Sancar Yücel**, Murat Karayalçın döneminde Ankara Belediyesi’nde avukatlık, müşavir avukatlık yapmış, Batıkent Konut Yapı Kooperatifleri Birliği’nde hukuk danışmanlığı, Büyükşehir Belediye Başkanlığında ve Belko’da hukuk danışmanlığı, Ankara Şoförler Federasyonunda hukuk müşavirliği görevlerinde bulunmuş ve bugün İNESCO İnşaat. San. Müş. Hiz. Ltd. Şti’de hukuk müşaviri olarak çalışmaktadır. **Atilla Kotil**, ATKO Uluslararası Taşımacılık-Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. Yönetim Kurulu Başkanıdır. Yine kurucu üyelerden **Levent Çalışkan** ise, Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı’nda görev yapmış, sırasıyla, Tunceli Personel Şube Müdür Vekilliği, Erzurum’da Kaçakçılık Şube Müdürlüğü, Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü Bürolar Amirliği, Ankara’da Çankaya İlçe Emniyet Müdürlüğü Yıldızevler Karakol Amirliği, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü Birlik Amirliği ve Şube Müdür Yardımcılığı, Narkotik Şube Müdür Yardımcılığı, Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü, Önleyici Hizmetler Şube Müdürlüğü görevlerinde bulunmuş, **USA Adalet Bakanlığı DEA Teşkilatında** Narkotik Temel Eğitim Kursu gibi çeşitli eğitim kurslarına katılmış, “Narkotik Hizmetleri nedeniyle sayısız maaş ve ikramiye ile ödüllendirilmiş”, “Narkotik ve Çevik Hizmetleri nedeniyle 4 adet takdirname almış”, emekli terör uzmanı olarak bugün “güvenlik malzemeleri ve sağlık sektöründe faaliyet gösteren Gitem Güvenlik İnş. Tur. Sağlık Hzm. İth. İhr. San Ltd. Şirketi hissedarı ve yöneticisi”dir. Gaz maskelerinden ev alarm sistemlerine, belediye turnikelerinden enjektörlere kadar değişik malları pazarlamaktadır.

İşte 12 Eylül sonrasında “sol”dan sağa sıçrayan küçük-burjuvaların bir partisi olarak SHP kendi sınıfsal konumuna uygun seçim taktikleri üretmiştir. SHP’nin “sol ittifak” vs. adıyla pazarladığı taktik, tümüyle müteahhitlik “sanatı”yla ilgilidir. Bugünkü amaçları 2001 Şubat kriziyle ortaya çıkan “sektörel kayıpları”nı yerel seçimlerde kazanılacak belediyeler aracılığıyla gidermek ve yeni ihalelerle büyümektir. Kendilerine bağlı olarak çalışan, özellikle Ankara merkezli değişik mühendislik ve mimarlık büroları da bu sayede “ekmek” yiyebileceklerinden “siyaseten” SHP’yi desteklemektedirler.

Özellikle Ankara'da mukim müteahhitler, mühendis ve mimarlar ile küçük bir bürokrat kitlesinden ibaret olan SHP'nin "sol ittifak" söyleminin en büyük destekçisi ve ortağı ise DEHAP'tır. Ancak ikinci bir parti de DEHAP kadar SHP'nin kayıtsız-şartsız ortağı durumundadır. Bu partinin adı, Özgür Toplum Partisi (ÖTP) ya da kendi ifadeleriyle "Özgür Parti" dir.

27 Ocak tarihli *Evrensel* gazetesinin haberine göre, DEHAP ve ÖTP "bütün Türkiye'de SHP çatısı altında seçimlere katılacaklarını açıklamışlar" dır. Böylece Murat Karayalçın'ın SHP'sinin oluşturduğu "çatı" altında DEHAP ve ÖTP birinci elden yer alarak "sol ittifak"ın çivisini çakmışlardır.

Yine *Evrensel* gazetesinin haberine göre, "50'ye yakın il ve ilçede kurulan güçbirliği platformları birlik iradelerini kamuoyuna ilan ettiler. Bu platformların hemen hepsinde EMEP, DEHAP, ÖDP, SDP, Özgür Parti ve SHP yer al" mıştır.

Böylece "çaticılar" ile "şemsiyeciler" yerel seçimler öncesinde "sol ittifak"ı ya da "solda ittifak"ı geniş ölçüde oluşturarak, "sol"un "tek ve gerçek adresi" olduklarını ilan etmişlerdir. İster SHP "çatısı" altında seçimlere girenler olsun, ister "şemsiyeciler" olsun, ortak özellikleri "sol"culuk ve "yerelde iktidar olmak"tır.

Bu partilerden ÖTP ya da kendi kısaltmalarıyla ÖP, eski HADEP başkanlarından Ahmet Turan Demir'in genel başkan olduğu "yedek parti"dir. HADEP'in kapatılması durumunda devreye girecek olan ÖP partisi, bu yönüyle HADEP'in aynadaki görüntüsünden başka birşey değildir. Dolayısıyla SHP "çatısı" altında seçimlere gireceğini ilan etmesi hiçbir anlama ve değere sahip değildir. Ama yine de "solda ittifak" söylemlerinde sayısal bir fazlalık sağlayarak belli bir işlev sahibi kılınmıştır. Yine de adı "parti"dir ve HADEP kapatıldığı koşullarda yerine geçecek parti olarak sıkça adını duyurmaya adaydır. Dolayısıyla "parti" de olsa, parti gibi değerlendirilmek zorundadır.

ÖP, son KADEK'in fesh edilerek KONGRA-GEL'in kurulmasıyla ideolojik sıçrama yapan PKK'nin "yeni açılımlarına", yani "demokratik-ekolojik toplum" "açılımına" uygun olarak kendi programını ilan etmiştir. ÖP genel başkanı "kimlere hitap edeceksiniz?" sorusunu şöyle yanıtlamaktadır:

"Çağın temel çelişkilerinden biri-

si olarak cins çelişkisini görüyoruz. Bu çelişki günümüzde insanlığın gerçek anlamda özgürleşmesi önünde temel engel konumundadır. Partimiz insanın gerçek anlamda özgürleşmesini bu çelişkinin aşılmasında görmekte böylece kadını 21.yüzyılın temel özgürlük gücü olarak kabul etmekte ve kadın eksenli parti olmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla hitap edeceğimiz temel güçlerin başında kadınlar gelecektir."

Böylece "çağın temel çelişkilerinden biri olarak cins çelişkisini" esas alan bir "sol" parti olan ÖP, "sol ittifak"ın ayrılmaz bir parçası olmaktadır.

Çok bilindik olduklarından DEHAP ile ÖD Partisi'ni bir yana bırakırsak, "sol ittifak"ın "önemli" partilerinden birisi de SDP olmaktadır.

SDP, Akın Birdal'ın genel başkanı olduğu Sosyalist Demokrasi Partisi'dir. I. Olağan Konferansı'nda "Kürt hareketiyle stratejik ittifak" kararı alan SDP, Mihri Belli'den Filiz Koçali'ye Ragıp Zarakolu'dan M. Kaçaroğlu'na kadar bir zamanların ÖD Partisi'nin "gökkuşağı"ını oluşturanların "yeni" partisi olmuştur. 9 Kasım 2003'te yapılan I. Kongre'sinden izlenimler aktaran *Özgür Politika* şöyle yazmaktadır:

"SDP'li gençler Kürtçe müzik eşliğinde bir süre halay çektik. Enternasyonal ve Che Guevera'ya atfedilen müzik parçalarının sık sık çalındığı kongrede, 'Devrim ve sosyalizm için Blokla iktidara, partiyle sosyalizme' ifadeleri de, kongrenin sloganı olarak büyük bir pankartta yer aldı."

Kendisini "sosyalist" parti olarak tanımlayan SDP'nin programında şunlar yazılıdır:

"Sosyalizme giden yol

Partimizin amacı, insanın insan tarafından sömürülmesine ve ezilmesine, cinsler ve uluslar arasındaki eşitsizliğe, doğal çevrenin yağmalanmasına son verecek, insanın ve insanlığın ortak kültürünün gelişiminin önündeki tüm engelleri ortadan kaldıracak olan, bayrağında 'herşey insan için' ve 'herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar' şiarlarının dalgalandığı sosyalizmdir.

Sosyalizme, bir dizi mücadele ev-

resinden geçilerek, bütünsel ve kesintisiz bir devrimci süreç sonucunda; kapitalist toplumun devrimci tarzda aşılmasıyla, işçilerin ve emekçilerin öz iktidarı olarak sosyalist demokrasinin ilan edilmesiyle ve son çözümlenmede bölgesel ve enternasyonal çapta ulaşılabilir.

Tekellerin Türkiyesinden emekçilerin Türkiyesine giden yol, Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle Kürt yoksullarının ittifakı, onların siyasal temsilcilerinin, erkek egemen sisteme karşı mücadele eden kadın hareketinin ve diğer özgürlük hareketlerinin, doğal çevrenin tahrip edilmesine karşı mücadele eden ekolojist hareketin, gençlik hareketlerinin, anti-militaristlerin, anti-kapitalistlerin, anti-emperyalistlerin, anti-faşistlerin işbirliği, ortak mücadelesi ve iktidarı ele almalarıyla açılabilir.”

Görüldüğü gibi, bir yandan sosyalizme “bütünsel ve kesintisiz bir devrimci süreç sonucunda” ulaşmaktan söz eden SDP, diğer yandan bu yolun “Türkiye işçi sınıfı ve emekçileriyle Kürt yoksullarının ittifakı”ndan, “onların siyasal temsilcilerinin” ortak mücadelesinden ve iktidarı ele almalarından söz etmektedir. Şüphesiz bu ittifak yeterli görülmediğinden, (kim oldukları kendilerinden menkul) feministlerden anti-militaristlere, anti-kapitalistlerden anti-emperyalistlere, anti-faşistlerden ekolojistlere kadar her kesimin (“gökkuşağı ittifakı”) SDP’de kendisine yer bulacağı söylenmektedir.

Böylece SDP, “Kürt yoksulları”nın “siyasal temsilcisi” olarak DEHAP’ı gördüğünden (elbette yasal platformlarda) “Kürt hareketi ile stratejik ittifak” kararı alabilmektedir. Diğer yandan “ekolojist” oldukları için, A. Öcalan’ın “demokratik-ekolojik toplum projesi”yle de müttefiklerdir. “Çağın temel çelişkisi” olarak “cins çelişkisi”ni gören ÖP’le de müttefik olabilmeleri için de hiçbir engel bulunmamaktadır.

3 Kasım öncesinde DEHAP’a “çatı partisi” önerisi getiren ve çatının kendileri olmasının “en iyisi olacağı”ni söyleyen SDP, bu kez DEHAP’ın SHP “çatısı” altında yerel seçimlere girme kararı alması karşısında “ciddi soru işaretleri” taşımaya başlamıştır (SDP sözcüsü M. Kahya’nın açıklaması).

Oysa her şey ne de güzel gitmekteydi.

Marksizm-Leninizmin komünist toplumu tanımlayan “herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre” şiarının yanına A. Öcalan’ın “demokratik-ekolojik toplum projesi”nden alınan “herşey insan için” “şiarı” ne de güzel uydurulmuştu. Cinsler ve uluslar arasındaki eşitsizliğe, doğal çevrenin yağmalanmasına birinci planda yer vererek ne de çok “demokratik-ekolojik toplum projesi”ne angaje olmuştu oysa ki. Ama DEHAP, yerel seçimlere SHP “çatısı” altında girme kararı alarak tüm bu “gökkuşağı” güzelliğini bir anda “ciddi soru işaretleri”ne dönüştürmekte bir an bile tereddüt etmemişti. Ama ne gam! Demirel’in sözüyle, “demokrasilerde çare tükenmez”!

DEHAP’ın “sosyalist” SDP’nin “çatısı”na tercih ettiği SHP ise kendisini şöyle tanımlamaktadır:

“SHP kendisini, Türkiye’yi emperyalist işgalden, halkı hilafet ve saltanatın egemenliğinden kurtaran; çağdaş, onurlu ve tek coğrafyada birçok dilden, dinden, etnik kökenden, mezhepten insanı bir devlet yapısı içinde birleştirmeyi başaran tarihsel ve siyasal mirasın sahibi ve sürdürücüsü olarak görür. Toplumumuzu çağdaş uygarlıkların üzerine çıkarmayı hedefleyen Cumhuriyet Devrimleri ve kazanımlarını korumayı, sürdürmeyi ve geliştirmeyi öncelikli ve vazgeçilmez görevleri olarak kabul eder.

SHP’nin tarihsel kökeni Mustafa Kemal’in önderliğinde verilen Kurtuluş Savaşı ile Cumhuriyet ilke ve devrimlerinin aydınlığına dayanır. Siyasal kökümüzü, ‘sol’un (turnak kendilerine aittir-KC.) evrensel ve ulusal değerlerinde ve bu toprakların yetiştirdiği en büyük devrimci olan Mustafa Kemal’de görmekteyiz.”

Böylece programatik olarak üniter devlet yapısını savunan, Mustafa Kemal’i “bu toprakların yetiştirdiği en büyük devrimci” olarak kutsayan SHP, DEHAP’ın “çatısı” olmuştur.

“Çatı” partisi SHP’ye göre, “sol ittifak” “herşeyin üstünde”dir. Her ne kadar Murat Karayalçın sayısal olarak “sol ittifak”ın “çatı partisi”nin CHP olması gerektiğini ilk günlerde söylemişse de, ne yazık ki (!) “sekte ve hizipçi”liği ile ünlü Deniz Baykal bunu kabul etmemiştir.

Ve yeniden başladığımız yere, yani “sol”-un dayanılmaz ve bulunmaz seçim taktiklerine geri dönmüş bulunmaktayız.

Artık sahnede SHP “çatısı” altında “sol ittifak” vardır. Ama EMEP gibi kendisini daha “sol” ve “gerçek sol” kabul edenler bu “çatı”yı “içlerine sindirmekte” zorlanmaktadırlar. Hele hele SHP’nin İsmail Cem’li “rüya timi”nin Amerika ve Doğan Holding destekli YTP’siyle yaptığı ittifak görüşmeleri işi daha da zorlaştırmaktadır.

15 Ocak 2004 tarihinde EMEP Genel Yönetim Kurulu açıklamasında bu zorluk şöyle tanımlanmıştır:

“Partimiz, partiler arasında sürdürülen güçbirliği ve ittifak çalışmalarını, bu anlayışa uygun sürdürmektedir. Bu nedenle, **çatı partisi** tartışmalarını **doğru bulmuyoruz**. Çatı partisi anlayışı, yerel düzeyde halkın birleşmesini zorlaştıran ve yerine partilerin birleşmesini ikame eden bir anlayıştır. Sosyal demokrasi anlayışı, unvanı ve çatısı altında, sosyal demokrat bir programla yerel seçimlere katılmanın, halkın örgütlenmesini, aydınlanmasını, kardeşleşmesini ve halkın iktidarının önünü açmasını sağlayacak, halk güçlerini bu yolda ilerletecek hiç bir özelliği ve dayanağı bulunmamaktadır.” (abç)

Ama “demokrasilerde çare tükenmez”! Dolayısıyla EMEP de “demokrasi” içinde çare bulmuştur. *Evrensel* gazetesinde 27 Ocak tarihinde yayımlanan bir yazıda şöyle denilmektedir: “EMEP ve ÖDP üyesi belediye başkanı adaylarının olduğu bütün il ve ilçelerde güçbirliği yapan partiler seçimlere partilerinin ismiyle girecek. Elbette EMEP ve ÖDP’den girilen yerlerde belediye meclisi ve il genel meclisine güçbirliği yapmış partiler ve diğer demokrasi güçlerinden adaylar da bu partilerin listelerinden seçimlere katılacak. SHP’den girilecek yerlerde de EMEP ve ÖDP’li adaylar ve güçbirliği içindeki güçler SHP listelerinden seçime girecek”-tir.

Sonuç olarak, EMEP, “Sosyal demokrasi anlayışı, unvanı ve çatısı altında, sosyal demokrat bir programla yerel seçimlere katılmanın, halkın örgütlenmesini, aydınlanmasını, kardeşleşmesini ve halkın iktidarının önünü açmasını sağlayacak, halk güçlerini bu yolda ilerletecek hiçbir özelliği ve dayanağı bulunma”dığından ne denli söz ederse etsin, SHP çatısı altında seçimlere girmekte sakınca görmemektedir. Ne de olsa kaybedilecek belediye başkanlığı yoktur, oysa kazanılacak koskocaman belde belediye başkanlığı vardır!

Ve tarihler 30 Ocak 2003’ü gösterdiğinde, SHP’yle seçimlere girilmesini “uygun bulmayanlar”, “ciddi soru işaretleri” taşıyanlar hiçbir şey olmamış gibi ortalarına Murat Karayalçın’ı alarak bir masanın arkasına dizilip “Demokratik Güçbirliği” kurduklarını ilan etmişlerdir.

Tüm bu “sol”ların ve “sol” seçim taktiklerinin (isterseniz buna ayak oyunları da diyebilirsiniz) karşısında sol’un taktikleri ise, sözel olarak, “farklı”dır.

Her zaman olduğu gibi sol’un seçim taktikleri, mevcut “sol” seçim taktiklerinin “eleştirisi” ile başlamaktadır.

Örneğin ESP (Ezilenlerin Sosyalist Platformu) SHP çatısı altında seçimlere girilmesini “ruhsuz ittifak” olarak tanımlayarak şöyle değerlendirmektedir:

“DEHAP’la SHP arasında 28 Mart

Yerel seçimleri için yürütülen ittifak arayışlarının seyrine bakıldığında, eski pazarlığın kaldığı yerden sürdürüldüğüne tanık olmaktadır. İki parti, kendilerini ‘Toplumsal Barış Projesi’ne adadıklarına, ‘Tek Çatı, Ortak Program’ görüşünde birleştiklerine ve ‘Ortak Program Taslağı’ hazırlamayı başardıklarına göre, demek ki SHP eski pazarlıktan eli boş dönmemiş ve bu arada dersini de iyi çalışmış! Kendi deyimiyle ‘iflah olmaz ittifak arayışçısı’ olan Karayalçın, ‘muradına’ ermiş görünüyor! Ne diyelim, şeytani bol olsun!”*

Bu bakış açısıyla *Atılım* çevresi, kendi değişleriyle “marksist leninist komünistler”, “seçim çalışmalarını kendi adayları etrafında yürüteceğini, ittifakların bugün itibarıyla merkezi düzeyde olamayacağı fakat özgünlüğüne bağlı olarak yerel platformlarda gerçekleştirebileceğini” söylemektedir. Onlara göre, “yerel seçimlerde temel amaç ezilenler ile düzen partileri arasındaki bağların koparılması”dır. “Bu görüş açısıyla”, “SHP ve YTP gibi düzen partilerinin içinde yer aldığı birlikteliklerle ne merkezi ne de yerel

* *Yeni Atılım*, “Ruh’suz ittifak”, 24 Ocak 2004.

düzeyde bir ittifakın söz konusu olduğunu” belirtmektedirler. Böylece *Atılım* çevresi, 3 Kasım seçimleri öncesinde kendilerine “ilk sıralarda iki kişilik” kontenjan verilmediği için dışında kaldığı “Emek, Barış ve Demokrasi Bloku”nun yerel versiyonu olan “Demokratik Güçbirliği”nin de dışında kalmaktadır. Ancak bu kez “temel amaç ezilenler ile düzen partileri arasındaki bağların koparılması” olduğundan, SHP gibi düzen partisi ile ezilenlerin bağlarını koparmak amacıyla propagandaya ağırlık vereceklermiş gibi görünmektedir. Doğal olarak SHP “çatısı” altında seçimlere giren “Demokratik Güçbirliği” ile ezilenlerin bağlarını koparmak da onların birinci vazifesi olmaktadır.

Sol’un yıllardır sürdürdüğü “boykot” tutumunun savunucularından olan *Ekmek ve Adalet* çevresi de, her sol gibi, “*Yerel Seçimlere Devrimci Bakış*”la seçim taktiğini açıklamıştır.

“Devrimciler için düzen içinde seçimlerin anlamı nedir?

Her seçim döneminde her devrimci, ‘Seçimlerde ne yapacağız, neyi amaçlayacağız, halka ne yapmasını önereceğiz?’ sorusunu sorar. Ancak bu temel soru doğru cevaplandıktan sonra seçimlere ilişkin öteki taktikler, çalışmalar doğru biçimlendirilebilir. İster genel seçim olsun, ister yerel seçim, temeldeki bakış açısı ve amaç değişmez.”*

Dolayısıyla *Ekmek ve Adalet* 28 Mart yerel seçimlerinde “ne yapacağına, neyi amaçlayacağına, halka ne yapmasını önereceğine” karar vermek durumunda olduğundan, “devrimci bakış”ı ortaya koymuştur:

“Devrimciler için **yerel yönetimler temelindeki mücadelenin** iki yanı vardır: Bir; yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesi mücadelesi. iki; yerel yönetimlere gelebildiğimiz koşullarda buraları demokratik bir **mevzi** olarak değerlendirme mücadelesi...Böyle bir **mevziyi kazandıktan sonra** yapılması gerekenler şöyle özetlenebilir:

‘Halka kendi sorunlarına sahip çıkma bilincini vermek... Bunu mümkün kılacak kurumlaşmalar yarat-

mak... Halkın söz, karar hakkını yerel yönetimlere yansıtmak ve buna uygun örgütlenmeler oluşturmak...”*** (abç)

Sözün özü *Ekmek ve Adalet*, “halkı örgütleyerek, bilinçlendirerek devrimi gerçekleştirmek” amacıyla yerel seçimlere katılmaya ve bu “mevzileri” ele geçirmeye karar vermiştir. Elveda “boykot”!

Böylece sol’da rivayet muhtelif de olsa yerel seçimlere katılma (birkaç istisna dışında) genel bir taktik olarak ortaya çıkmaktadır. Artık “boykot”, “aktif boykot” vb. açıklamalar sol literatürden silinmiş görünmektedir. Küçük bir beldede, bir mahalle muhtarlığında seçim kazanmak sol’un ortak amacı haline gelmiştir.

Küçük de olsa kazanılacak bir ya da birkaç belde belediye başkanlığıyla yahut mahalle muhtarlığıyla “halkın kendi kendini yönetme” pratiği ve bu yolla bilinci oluşturulması seçimci sol’un hedefi olmuştur.

Artık sol, *Ekmek ve Adalet*’in ifadesiyle, “bir zamanlar solun belli kesimlerinin dediği gibi, yerel yönetimler aracılığıyla faşist devletin yanbaşıda halk iktidarının nüvelerini oluşturmak gibi boş hayaller kurmak”-tan*** kurtulmuştur. Onların yeni hayali Porto Alegre olmaktadır.

Böylece YSK tarafından yerel seçimlere katılma yeterliliğine sahip olduğu ilan edilen 22 partiden 11’i “sol” parti olarak tarih yazarken, sol da Porto Alegre hayalleriyle bir kaç muhtarlık kazanma peşine düşmüştür.

“Bundan bir **yedi sekiz yıl önce**sine kadar **yasal zeminde yürüyen açık devrimci çalışmalara** da oldukça şiddetli yönelen devlet ve devletin asker ve polis gücü **bugün bunu yapmıyor. Yapmak bir yana, bugün bu alanları alabildiğine gevşetiyor da**. Ama aynı askeri ve polisiye gücü, gerillaya yönelik çok şiddetli ve yoğun operasyonlar düzenlerken, şehirlerde gelişen en ufak askeri eylemlerde ya da devrimci askeri güçlerin desteklenmesi girişimlerinde de aynı refleksi göstererek açık ve yasal alandaki devrimci çalışmaları da kap-sayacak tarzda operasyonlar düzenleyebiliyor.

** *Ekmek ve Adalet*, Sayı: 93, 11 Ocak 2004.

*** agd.

* *Ekmek ve Adalet*, Sayı: 93, 11 Ocak 2004.

Burada operasyon özelinde hedeflenen başarıdan öte, örtük bir şekilde başarısı hedeflenen politika üzerinde durmak istiyoruz. Devlet ve devletin askeri güçleri, devrimci çalışmaya bir 'kırmızı çizgi' ile sınır belirlemeye ve bu sınır ile halk kesimleri içerisinde sirayet eden çarpık bilinci bir bütün manipüle ederek pekiştirmeye çalışıyor. Nedir bu sınır? Devrimciliğin illegal ve silahlı olanı tehlike hattıdır; illegal bir zeminde silahlı bir devrimcilikle savaşılmaya soyunmuş işkence, mahpus ve ölüm beklemektedir!"* (abç)

Böyle bir ortamda sola yönelen kuşakların alabildiğine legalize edilmesi, seçim taktiklerinin herşeyin önüne geçmesi fazlaca şaşırtıcı değildir. Porto Alegre hayalleriyle beslenen seçim taktiklerinin tarihsel zeminini böylesine açıktır.

Solda yer alan ya da sola sempati duyan, bu gerçeklerin farkında olan, devrimin tek kurtuluş yolu olduğunu ve bunun ancak silahlı devrimci mücadele yoluyla gerçekleşebileceğini düşünenler yine de soracaklardır:

Hepsi açık ve anlaşılır şeylerdir, ancak seçim ortamına girildiğinde biz ne yapacağız? Ailelerden arkadaş çevresine kadar herkes seçimlerden, şu ya da bu partiye oy vermekten söz ederken hiçbir şey söylemeyecek olayları seyretmekle mi yetineceğiz? Silahlı devrimci mücadelenin durağanlığı aşamadığı bir ortamda, AKP'nin adım adım yürüttüğü şeriatçı uygulamaları karşısında kaygı duyan ailelerin ya da çevrelerin "kime oy verelim?" sorularına kayıtsız mı kalalım? CHP'nin konumu açık, SHP'nin "çatısı" altında seçimlere giren "blok"un da devrimle, solla ilişkisi olmadığı da açık, ama yine de insanlar seçimleri konuşmakta, kime oy vereceklerini düşünmektedirler. Seçim öncesinde ne söylenirse söylensin, seçim sonuçları açıklandığında AKP'nin ya da bir başka sağ partinin seçimleri kazandığı görüldüğünde herkesin **moral**i bozulmaktadır. Bu koşullarda "seçimler aldatmacadır" vs. türünden bildik ve beylik sözler söylemek sonucu değiştirmemektedir. Ortada gelişen bir silahlı devrimci mücadele olmadı-

ğına göre, yapılabilecek ne vardır ki? AKP'ye karşı oyları CHP'de toplamak ya da CHP'nin depolitizasyon faaliyetlerine karşı "blok"a oy vermek yahut "blok"un pragmatizmine karşı "yerel adayları desteklemek"te ne sakınca vardır? Zaten her durumda seçimlerin ve bu partilerin çıkar yol olmadığını, devrimin tek çıkış yolu olduğunu söylüyoruz. Bu "sol" ya da sol taktiklerin ikiyüzlülüğünü, yalana dayalı politik söylemlerini biliyoruz. Yapabileceğimiz tek şey, "hangi partiye oy vereyim" diye sorulara bir kaç şey söylemekten ibaret değil mi? Oy verilecek partinin adının CHP ya da SHP olması, yahut "bağımsız sosyalist aday" olması insanların ya da bizim hangi bilincimizi değiştirecek ki? Seçimleri "boykot" etmenin AKP'nin işini kolaylaştırmaktan başka bir anlamı olmayacak mıdır? vb. vb.

Evet, solda yer alan ya da sola sempati duyan herhangi bir kişinin böylesine **pratik** soruları ve düşünceleri her seçim ortamında sıkça ortaya çıkmaktadır. Bu sorular ve düşüncelerle, hemen herkes kendince daha "sol" gördüğü kesimlere oy verilmesi gerektiğini söyleyerek, bu pratik soruları yanıtlamaktadır. Seçimler hakkında, seçimlere katılan partiler hakkında, seçim taktikleri hakkında, sol adına yapılan ayak oyunları hakkında yazılan-söylenen herşeye rağmen bu pratik sorular varlığını sürdürdüğü ve yanıtları da aynı biçimde ortaya çıkmaktadır.

Bizden beklenen ise, bu pratik sorulara pratik ve somut yanıtlar vermektir. Bu yanıtlar verilemediği sürece, söylenenlerin "güzel sözler" olmaktan öte bir değer taşımadığı düşünülmektedir. Bir başka deyişle, yapılan değerlendirmeler ne denli doğru olursa olsun, "proletaryanın günlük siyasetine pratik anlamda yön vermemektedir"!

Bu nedenle söylediklerimiz "soyuttur"!

Demokratik hak ve özgürlüklerin bulunmadığı, demokratik devrimin tamamlanmadığı, emperyalizme bağımlı bir ülkede devrim yapmanın tek yolu silahlı mücadeleden geçmektedir. Bu nedenlerle ve bu amaçla, gizliliği esas alan illegal bir politik-askeri örgütlenmenin geliştirilmesi ve faaliyeti temel devrimci görevdir.

Bunlar "somut" değil, "soyut"tur!

Legalizmin alabildiğine yaygınlık kazandığı, devrimci teorisinin olabildiğine küçümsendiği ve bir yana bırakıldığı, kültür mer-

* *Devrimci Demokrasi*, "Neden Devrimci Savaş? Ve Neden Devrimci Savaşçı?", 16-30 Kasım 2003.

kezlerinde kültürel aktivitelerde yer almanın başlı başına devrimcilik ölçütü haline getirildiği, dergi bürolarında oturanın ve dergi bürolarına gidenin “kadro” sayıldığı, sol yayın organlarının “gazete” ve çalışanlarının “basın emekçisi” kabul edildiği, sol yayınevlerinin şirketleştirildiği, kendilerine bağlı müzik gruplarıyla yapılan konserlerin birer propaganda ve ajitasyon faaliyeti gibi gösterildiği, sosyete pazarlarında işporta tezgahları açarak gelir sağlandığı, AİHM’den ya da AB fonlarından alınmış paralarla parti büroları kurulduğu... bir ortamda silahlı devrimci mücadeleden ve örgütlenmesinden söz etmek hiç de “pratik” olmamaktadır!

Böylesine “soyut”, “pratik” olmayan çözümler yerine, devrimin yakın ya da olası bir gelecekte olabileceğine inanmayan insanlara daha güler yüzlü, anlayabilecekleri ve yapabilecekleri şeyleri söylemek “pratik” olmaktadır. Bu “pratik”lik karşısında, devrimci mücadeleyi her türlü amatörükten uzak tutmak, devrimcileri profesyonel devrimci olmaya yöneltmek “abesle iştigal” görünmektedir!

Oysa ki, bu “pratik” ortamda, devrimci teoriye sıkı sıkıya bağlı kalmak, her türlü oportünist, pragmatist çarpıtmaya karşı çıkabilmek, yozlaşmaya, çürümeye, bozulmaya karşı ayakta durmak başlı başına devrimci bir eylemdir. Bu eylem içinde olanlar düşmanın her türlü saldırısına maruz kalmanın ötesinde, kendisine “sol” diyen kesimlerin saldırılarına, küçümsemelerine, alay etmelerine ve hatta ihbarcılığına da maruz kalacaklardır. Ama ülkenin ve dünyanın geleceği sadece onların varoluşlarına bağlıdır.

Seçimler üzerine, seçimlerde takınılacak “devrimci tutum” üzerine söylenecek fazla birşey yoktur. Bu ülkede 50 yılı aşkın süredir, genellikle yereliyle, seçimler yapılmıştır, yapılmaktadır. Her seçim sonrasında bolca sözedildiği gibi, “halkın engin sağduyusu şaşmaz bir ölçü” olarak 50 yıldır seçim sonuçlarını belirlemektedir. Seçimler kimi zaman 4-5 yılda bir halkı kimin daha fazla sömüreceğine, sıranın kime geldiğine karar verme anı olsa da, halkın dikkatlerini başka yönlere çekmenin, boş beklentiler içine sokmanın aracı da olmuştur. Ve her zaman sol, seçim kararları karşısında nasıl bir taktik izleyeceği, ne yapacağı tartışmaları içinde, sistemli ve planlı faaliyetlerini (eğer var-

sa) kesintiye uğratmak durumunda kalmıştır.

Bugün 28 Mart yerel seçimleri sonucunda, şu ya da bu “sol” ya da sol bir partinin yahut “blok”un kazanacağı birkaç az ya da fazla belediye başkanlığının ya da muhtarlığın hiçbir şeyi değiştirmeyeceği, kendisini solcu ya da devrimci kabul eden herkesin bildiği gerçeklerdir. Seçim sath-ı mailinde dağıtılacak birkaç bin sol bildiri, asılmış afişlerin; birkaç on ya da yüz kişiyle cemevlerinde ya da “kültür merkezlerinde” yapılan toplantıların; bir masanın etrafına oturmuş üç-beş kişiyle yapılan “basın açıklamaları”nın, birkaç on kişinin iş yapıyor görüntüsünden başka anlamı olmadığı da açıktır.

Herkes bilmek durumundadır ki, tüm seçimlerde olduğu gibi, 28 Mart yerel seçimlerinde de, sonuçlar sadece psikolojiktir. Sağ partiler karşısında “sol” partilerin aldığı her fazla oy insanların moralini etkilemekten başka bir sonuca sahip değildir. “Sol” ya da sol adına açıklanan seçim taktiklerine rağmen, 28 Mart gece yansından sonra AKP karşısında CHP’nin aldığı oyları izlemek durumunda kalacak olanların görüntüsü, ister trajik bulunsun, ister komik bulunsun, ülkenin gerçeği olarak varolacaktır. 29 Mart günü AKP’nin yerel yönetimleri “silip götürdüğü” haberleri karşısında, kendi aldıkları üç-beş oyun ya da “blok”un oylarının birkaç yüzbin artmış olmasının (kendileri başta olmak üzere) kimseyi ilgilendirmedeğini gördüklerinde şaşırınlar, şeriatçıların daha da pervasızlaşacağı tahlilleri yapanlar, “sol” ve soldaki dayanılmaz ve bulunmaz seçim taktiklerinin sahipleri olacaktır.

Devrimcilerin yapması gereken, siyasi gerçekleri açıklama kampanyalarını örgütleyerek kendi devrimci çizgilerinin gereklerini yerine getirmekten ibarettir. Karşı karşıya oldukları tek sorun, bu siyasi gerçekleri açıklama kampanyasını nasıl ve hangi mücadele biçimlerini temel alarak yürütecekleri sorunudur.

Sol adına seçimlerde nasıl bir taktik izleneceği üzerine anlamsız ve boş konuşmalar yapmak yerine, Lenin’in “**Ne Yapmalı?**” kitabını bir kez daha okumak çok daha etkili bir mücadele yolu olacaktır.

Gerisi?

“*Segui il tuo corso, e lascia dir le genti*”
(Dante, *İlâhi Komedyâ*)

DERSHANE GERÇEĞİ

Dershane sistemi, dünyanın tüm ülkelerinde olduğu gibi, eğitim sisteminin ortaya çıkardığı boşlukları doldurmak amacıyla, özel kurum ve kuruluşların “okul dışı eğitim desteği” adı altında yürüttüğü faaliyetin sistematik hale getirilmesinden başka bir şey değildir. Ancak bu “okul dışı eğitim desteği”, doğrudan eğitim sisteminin bir parçası olan “*elemeci* sınav sistemi”yle birleştiğinde, “*eleme*”de daha üst sıralarda yer almak isteyenlere özel *hizmet* sunan kurumlara dönüşmüştür.

Türkiye’de “deshaneler”, üniversite girişlerinde uygulanan ve *testlere* dayanan merkezi sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkmıştır. Eğitimin doğrudan yazılı sınav sistemiyle yürütüldüğü ilk dönemde, üniversite sınavlarında uygulanan testlerde başarılı olmak için “test teknikleri”nin öğretildiği kurumlar olan dershaneler, giderek tüm sınavların “test sınavı”na dönüşmesiyle birlikte, “*eleme*”de üst sıralarda yer almak amacıyla gidilen “ek ders” kurumları haline dönüşmüştür.

Bu dönüşümün temelinde, lise eğitimi gören öğrenci sayısındaki artış ve bölgesel olarak eğitim kalitesindeki farklılık yatmaktadır. Bu sayısal artış ve niteliksel farklılık sonucu, ortaokul ve liselerde uygulanan yeterlilik sınavları (bitirme sınavları) üniversiteye girmek için ilk ve tek “*eleme*” düzeyi olmaktan çıkmaya başlamıştır.

1958 yılından itibaren bazı üniversite ve fakülteler (ODTÜ, Ankara Tıp Fakültesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi) kendilerine ait “seçme” sınavları yapmaya başlamışlardır. 1965 yılından itibaren, Ankara ve İstanbul üniversiteleri “merkezi sınav sistemi”ne geçmiştir. 1974 yılından itibaren “merkezi sistem”, ÜSYM (Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi) tarafından yapılmaya başlanmıştır. Buna paralel olarak da lise bitirme sınavları sona erdirilmiştir.

1974’te “merkezi sistem”le birlikte, “test sınavları”nda başarılı olmak isteyenler için paralı dershaneler yaygınlaşmaya başlamıştır.

Ancak dershaneler, “*elemeci* sınav sistemi”nin ürünü olarak ortaya çıkmışsa da, özel ilk ve orta eğitim kurumları da (özel okullar) aynı “*eleme*”den kurtulmanın araç-

ları olarak yaygınlaşmıştır. “Milli” eğitimde görev yapan deneyimli öğretmenler, önce özel okullara transfer olmuşlar ve ardından sınav sayı ve türlerinin artmasıyla birlikte “dershane öğretmeni” olarak yüksek ücret alan “özel eğitimciler” haline dönüşmüşlerdir. Böylece dershaneler ile özel okullar ülkenin bir “gerçeği” haline gelmiştir.

Bugün dershane “gerçeği”, uzun yıllar, üniversiteye girme hakkı olan öğrenci sayısı ile üniversitelerin öğrenci kontenjanı arasındaki farklılıktan beslenmiştir. 1980 sonrasında yeni üniversitelerin açılması ve ek kontenjanlar yaratılmasına rağmen, bu farklılık ortadan kalkmamıştır. Ancak 12 Eylül askeri darbesiyle birlikte liseden mezun olan öğrenci sayısı ile üniversite kontenjanları arasındaki farklılık bir “anarşi ve terör sorunu” olarak görülmüştür. Bunun sonucu olarak da, öncelikle *açık öğrenim* kontenjanları alabildiğine artırılmış ve girişler kolaylaştırılmıştır, hatta sınavsız geçiş olanağı sağlanmıştır.

Böylece eğitim sistemi, açık biçimde *siyasallaştırılmış* ve siyasal amaçlara göre belirlenmeye başlanmıştır.

1993 yılından itibaren *önlisans* programları “ihdas” edilmiştir. İlk yıllarda sanayi ve hizmetler sektörünün “ara eleman” talebini karşılamak amacıyla oluşturulan önlisans programları, giderek açıkta kalan öğrencilerin “bir yere” girmelerini sağlayan ve bu yolla üniversitelerin lisans programlarını kazanamayan öğrencileri “anarşi ve terör”den uzak tutan bir niteliğe dönüşmüştür.

Ardından, neredeyse her kasabada bir üniversite açılması aşamasına gelinmiştir. Ancak lisans programlarının kontenjanları, artan “üniversite öğrenci” sayısına karşın sınırlı kalmıştır. Bu da “*elemeci*” sınav sisteminin daha da pekişmesine ve buna bağlı dershanelerin büyümesine yol açmıştır.

2013 yılına gelindiğinde, yaklaşık 180 üniversite 908 bin kontenjana sahiptir. Bu kontenjanların 423 bini *lisans* programlarına, 328 bini *önlisans* programlarına ve 102 bini *açık öğrenim* programlarına aittir.

Her durumda “iyi bir üniversite” eğitimi (yani mezun olduklarında yüksek ücret alabilen ve iş bulabilen) alabilecek olan öğrenci kontenjanı 200 bin civarındadır. Bu da, dershanelerin eğitim sistemindeki yerini güçlendirmiştir. Bu nedenle de, dershaneler, artık yalın bir biçimde üniversite sınav-

larında başarılı olmanın “anahtar” olmak yanında, daha “iyi” bir üniversiteye girmenin “yolu” haline gelmiştir. Dershaneler tümüyle “yasadışı” ilan edilmediği (yasaklanmadığı) sürece, yerlerini ve işlevlerini sürdüreceklidir.

Burada en temel sorun, herkesin üniversite eğitimi görme hakkı ile bu hakkı kullanabilecek olan öğrenci sayısının (üniversite kontenjanları) eşitsizliğidir.

Liberallere ve neo-liberallere göre, “asıl sorun”, herkesin “yüksek öğrenim görme hakkı”na sahip olmasıdır. Dolayısıyla liberaller ve neo-liberaller, öncelikle “yüksek öğrenim görme hakkı”nın ortadan kaldırılmasını talep ederler. Bunun yaratacağı toplumsal tepkiler karşısında, “liberal çözüm”, üniversite eğitiminin *paralı* hale getirilmesi ve belli gelir düzeyine sahip ailelerin çocuklarının bu “hak”tan yararlanması şeklindedir. (Hemen belirtelim, tüm toplumsal ilişkilerde olduğu gibi, “alt gelir grubu”nun “yetenekli ve zeki” çocukları için “burslar” yoluyla “fırsat eşitliği” sağlanır. Bu kesimin en aydınlık beyinlerinin bu yolla “üsttekiler”in arasına transformasyonu gerçekleştirilir.)*

Üniversite eğitimi, sosyo-ekonomik sistemin gereksindiği nitelikli personelin ürettiği yerlerdir. Ancak üniversite eğitimi, aynı zamanda “alttakiler”in “üste” çıkmasının, yani sınıf atlamaının da bir aracıdır. Bu nedenle de, “alttakiler”, ne kadar düşük gelirli olurlarsa olsunlar, üniversite eğitimi “aşağı” durumdan çıkmanın yolu olarak gördükleri için, varlarını-yoklarını ortaya koyarak çocuklarını üniversiteye göndermeye çalışırlar.

İşte bu durum, dershane “gerçeği”nin bugünkü siyasal çatışma alanı haline gelmesinin temelidir.

12 Eylül askeri darbesiyle birlikte din derslerinin zorunlu hale getirilmesi (ve Sovyetler Birliği’ne karşı “yeşil kuşak” projesi kapsamında), dinsel “cemaat”lerin gelişmesini ve toplumun her kesimine yayılmasını

sağlamıştır. Fethullahçılar, 1980’lerde Anadolu kasabalarında kurdukları “yurtlar” aracılığıyla eğitim sistemine el atmışlardır. Genellikle köylü çocuklarının kasabalarda okurken karşılaştıkları yer ve “kimsesizlik/sahipsizlik” sorunu, bu “cemaat yurtları” aracılığıyla “çözülmüştür”. İlk yıllarda bu “cemaat yurtları”nda orta ve zengin köylü çocukları çoğunluğu oluşturmuştur. Bunun temel nedeni de, 12 Eylül’den sonra “dini cemaatlerin” orta ve zengin köylüler arasında etkin bir güç haline gelmesidir.

Bu “yurtlar”, giderek “*etüt merkezleri*”ne dönüşerek, kasabalardaki öğrencileri de kapsamaya başlamıştır. İlk yıllarda “cemaat”in yönetimindeki bu “etüt merkezleri”, aynı zamanda üniversite sınavları için bir “hazırlık dershanesi” işlevini yerine getirmiştir. Giderek bu dershaneler ülkenin her yanına yayılmıştır.

Özel olarak “laik devlet” tarafından desteklenen bu süreçte “cemaat”, kendisi için gerekli “kadroları” yaratmış ve “islami sermaye” için gerekli personelin oluşturulmasını sağlamıştır. Fethullahçıların bugünkü gücünün kaynağı budur.**

Artan nüfusa paralel olarak orta öğrenim gören öğrenci sayısındaki artış karşısında eğitimin kalitesinde önemli bir düşüş ortaya çıkmıştır. Bu durumda daha “kaliteli” eğitim veren okullar (Anadolu Liseleri) açılmış ve bu okullar için giriş sınavları yapılmaya başlanmıştır. Böylece üniversite sınavlarına hazırlık dershaneleri, aynı zamanda Anadolu Liseleri’ne giriş sınavına hazırlık dershaneleri olarak genişlemiştir.

Sonuçta, dershane “gerçeği”, orta öğrenimden üniversiteye kadar uzanan tüm eğitim alanlarını kapsayan bir yapının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bugün AKP tarafından SBS sınavlarının kaldırılması bu yapıyı fazlaca etkilememiştir.

Burada en temel gerçek, artan öğrenci sayısı ve bu sayıya uygun bir eğitim sisteminin yaratılmamış olmasıdır.

Eğitim sisteminde nasıl değişiklik yapı-

* “... ortaçağda katolik kilisesinin, toplumsal durumuna, doğumuna ve servetine bakmaksızın, kilise hiyerarşisini ülkenin en iyi beyinlerinin oluşturması, dinsel egemenliği kurup sağlamlaştırmasının ve halkı ezmesinin başlıca yollarından birisi olmuştur. Yönetici sınıf, yönetilen sınıfın en önde gelen kafalarını ne kadar fazla bünyesi içersinde eritebilirse, egemenliği o denli sağlam ve o denli tehlikeli hale gelir.” (Marks, *Kapital*, Cilt: III, s. 532)

** 90’ların ilk yıllarında esnafın (“çarşı esnafı”) fatura vb. işler için bilgisayar kullanımına yöneltilmesiyle birlikte, “cemaat”in yeni kadroları, hemen hemen tüm kasabalarda esnafa yönelik “gönüllü ve ücretsiz bilgisayar hizmetleri” vermeye başlamıştır. Bu da “cemaat”lerin esnaf üzerindeki etkisini artırmıştır. Bu etkinin ilk sonuçları 1994 yerel seçimlerinde alınmaya başlanmıştır.

lırsa yapılınsın, okul sayısı ne kadar artırılırsa artırılsın, eğitim sistemi ülkenin sosyo-ekonomik yapısıyla uyumlu hale getirilmediği sürece, “elemeci sınav sistemi” varlığını sürdürecektir. Bu da, değişik biçimlerde ve adlarda dershanelerin varlıklarını sürdürmesi demektir.

Örneğin, sanayinin gereksindiği ve sanayide istihdam edilecek olan “teknik üniversite” mezunlarının sayısı, her durumda ülkenin sanayisinin düzeyine bağlıdır. Sanayileşmenin dışa bağımlı olması ve giderek sanayi ürünlerinin ithal edilmesi karşısında “teknik üniversite” kontenjanlarının artırılması, daha fazla işsiz mezunlar ordusunun ortaya çıkmasına yol açar. “Teknik üniversite” mezununun sınırlı ölçekte iş bulabildiği koşullarda ise, üniversitelerin eğitim kalitesi belirleyicidir. Bu durumda da, daha iyi eğitim veren, dolayısıyla iş olanağı sağlayan “teknik üniversite”ye girebilmek için “elemeci sınav”larda daha başarılı olmak gerekir. Geçmiş dönemlerde “ünlü” bazı liselelerin mezunlarının üniversite sınavlarında başarılı olması, bu okullara yönelik talebi artırmıştır. Bu okulların kontenjanlarını artırmak, bu düzen içinde eğitimin kalitesini düşürmeden olanaksızdır. Klasik iktisat söylemiyle ifade edersek, arzın sınırlı olduğu koşullarda artan talep karşılanamaz. (Benzer durum hizmetler sektörü için de geçerlidir.)

Her durumda eğitimin yaygınlaşması ve öğrenci sayısındaki artış, eski dönemlerle kıyaslanmayacak yeni sorunlar ortaya çıkarır. İlk dönemlerde, yani eğitimin sınırlı bir gelişim gösterdiği ve öğrenci sayısının çok daha az olduğu dönemlerde, eğitim görmek (ki bazı durumlarda sadece okur-yazar olmak bile) yüksek ücretli iş bulma olanağı sağlar. Ancak eğitimin yaygınlaşması ve öğrenci sayısındaki artış sonucunda “arz” fazlalığı ortaya çıkar ve “fiyatları” aşağıya çeker.* Bunun sonucunda da, eğitim görmek

* “Sözcüğün gerçek anlamında ticari işçi, emeği vasıflı emek olarak sınıflandıran ve ortalama emeğin üzerinde sayılan, daha yüksek ücret alan ücretli işçiler sınıfına girer. Gene de bu ücret, kapitalist üretim tarzının gelişmesiyle, ortalama emeğe göre bile bir düşme eğilimi gösterir... Halk eğitiminin yaygınlaşması, kapitalistleri, bu gibi işçileri, eskiden bu işlere giremeyen ve daha düşük bir yaşam düzeyinde bulunan sınıflardan sağlama olanağına kavuşturur. Üstelik bu, arzı artırdığı için rekabeti de artırır. Pek az istisna ile bu kimselerin emek-gücü, bu yüzden, kapi-

talistlere başına sınıf atlamanın aracı olmaktan çıkar. Sınıf atlamak (ya da “daha iyi yaşam koşulları”) için, “elemeci sistem”in mantığı içinde, üst sıralarda yer almak başlı başına amaç haline gelir. Bu da “okul dışı eğitim desteği”ne (dershanelere) olan talebi büyütür.

Sorun, nitelikli işgücünün üretimi ve bu işgücünün istihdamı sorunudur. Ancak burada ikincil gibi görünen, gerçekte ise sorunun temelinde yatan olgu ise, ortalama gelir düzeyinin üzerinde gelir getiren bir işe girmektir. Böyle olunca, eğitim sistemi ve buna paralel gelişen “elemeci sistem”, eğitim gören öğrencilerin *hangilerinin* daha yüksek gelir düzeyine ulaşacağını belirleyen bir *seçmeye* dönüşür. Niteliksiz işgücü ile nitelikli işgücü ve kol emeği ile zihni emek arasındaki *gelir eşitsizliği* ne kadar büyük olursa, eleme/seçme sorunu da o kadar büyük olur.

Türkiye’nin dışa bağımlılığı ve bu bağımlılığın sonucu olarak sanayinin geri kalmışlığı istihdamın sınırlı kalmasına yol açmıştır. İstihdam ne kadar sınırlı olursa, burada yer kapma çabası o kadar yoğun ve şiddetli olur. Tüm üst düzey ve yüksek ücretli işler sınavlardaki “performansa” bağlı kılındığı ölçüde, sınavlarda başarılı olmak ve üst sıralarda yer alma amacı herşeyin önüne geçer. Böylece üniversite kapılarında büyük bir öğrenci kitlesi birikir.

Bu birikim, bir yandan devlet için “güvenlik sorunu” yaratırken, öte yandan “sandsal demokrasi”nin gereği olarak büyük bir oy potansiyeline sahiptir. Böylece üniversiteye giriş, orta öğrenimi bitiren genç nüfusun pasifize edilmesinin aracı olduğu kadar, oy avcılığı için de önemli bir unsur haline gelir. Bunun sonucu olarak, üniversiteye giriş alabildiğine kolaylaştırılmıştır. Uzun yıllar *lise birinci sınıf düzeyinde* üniversite sınavlarının yapılmasının nedeni de budur.

Bu durumda yüksek gelir getirici bir işe sahip olmak isteyen herkes, üniversiteye giriş sınavlarında daha üst sıralarda yer alabilmek için “okul dışı eğitim desteği”ne daha büyük oranda yönelmiştir.

talist üretimdeki gelişmeyle değer kaybına uğrar. Emeğin kapasitesi arttığı halde bu işçilerin ücretleri düşer. Kapitalist, gerçekleştirilecek değer ve kâr arttıkça, bu işçilerin sayılarını çoğaltır. Bu emekteki artış hiç bir zaman artı-değerdeki artışın nedeni değil, daima onun bir sonucudur.” (Marks, *Kapital*, Cilt: III, s. 264-265.)

Böylece üniversite sınavlarında başarılı olmanın yolu, daha nitelikli olduğu varsayılan dersanelere gitmekten geçer hale gelmiştir. Bir de buna “toplumsal ve ahlaki sorunlar” (ahlaksızlık, yozlaşma, kötü yola düşme, uyuşturucu kullanımı vb.) eklendiğinde, dersaneler sadece “okul dışı eğitim desteği” veren kurumlar olmaktan öteye geçmiştir. Bu da dinsel “cemaat”lerin dersanelerine olan “teveccühü” artırmıştır.

ÇÖZÜM

Dışa bağımlı olsun ya da olmasın tüm kapitalist ülkelerin sorunu, kapitalistler için gerekli nitelikte işgücünün üretimi ve yeniden-üretimidir. Burada en temel konu, işgücü üretiminin *maliyeti* sorunudur. Maliyetlerin olabildiğince aşağıya çekilmesi ve hatta tümüyle “toplum” a yüklenmesi kapitalizmin genel eğilimidir. Dershane sistemi, nitelikli işgücünün tüm maliyetinin “toplum” tarafından karşılanmasını sağlayan bir sistemdir. Böylece kapitalistin (“işveren” in) cebinden tek kuruş çıkmaksızın nitelikli işgücünün üretimi sağlanabilmektedir. Gerekli maliyet “toplum” tarafından, yani öğrenci aileleri tarafından karşılandığından, kapitalistin yapacağı tek şey, bu nitelikli işgücü içinden kendine en uygun personeli seçmekten ibarettir.

Toplumsal eşitsizlik (dar anlamda “gelir eşitsizliği”) varlığını sürdürdüğü sürece, eğitim sisteminde yapılacak “değişiklikler” mevcut sorunları ortadan kaldıramaz. Niteliksiz işgücü ile nitelikli işgücü ve kol emeği ile zihni emek arasındaki ücret/gelir uçurumu, eğitime ilişkin beklentileri yükseltir. Daha iyi eğitim, daha nitelikli okul diploması daha yüksek ücret/gelir anlamına geldiği sürece, elemeci sistem ve bunun ayrılmaz parçası olan sınav yarışı alabildiğine keskinleşir.

Bu keskinleşen yarış/rekabet ortamında, herkesin yüksek öğrenim görme hakkı, en açık biçimiyle çarpıtılır, iğdiş edilir. “Yasal” olarak, kağıt üzerinde herkesin böyle bir hakkı vardır. Ancak bu hakkı kullanabilmek için belli bir masrafın (maliyetin) karşılanması gerekir. Yani bu masrafı karşılayabilenler bu hakkı kullanabilirler.

Yine de bu hakkı kullanabilir durumda olmak tek başına yeterli değildir. Üniversiteler arası nitelik farklılıklarının yaratmış ol-

duğu ücret farklılıkları da ikinci bir “yarış”, rekabet ortamı yaratır. Burada kişinin (öğrencinin) yeteneğinin ve isteğinin (“sevdiği iş/meslek”) hiçbir önemi yoktur.

Kişinin kendi yeteneğine ve isteğine uygun bir mesleği yapmasının sağlanabilmesi için, öncelikle meslekler arasındaki ücret farklılıklarının en asgari düzeye *indirilmesi* şarttır. Diğer ifadeyle, toplumsal eşitsizliğin, gelir dağılımındaki bozukluğun ortadan kaldırılması gerekir.

Toplumsal eşitsizlik varlığını sürdürdüğü sürece, “daha fazla para kazanma” (ve de “toplumsal statü”) amacı, kişinin yetenek ve isteğinin önüne geçer. Bu koşullarda uygulanacak her eğitim sistemi bir süre sonra aynı sonuçları üretecektir.

Bugün pek çok ülkede, özellikle Batı Avrupa’da “*elemeci* eğitim sistemi” yaygın biçimde uygulanmaktadır. Almanya örneğinde görüleceği gibi, “*elemeci* sistem”, ilköğretim süreci, değişik biçimlerde öğrencilerin elenmesine yöneliktir. Böylece üniversite düzeyine geldiğinde, elenmeyenler (“kalburun üzerinde kalanlar”) sınavsız olarak “istedikleri” üniversiteye girer. Bugün dersaneler üzerinden iktidar savaşına giren AKP’nin “eğitim reformu” diye sunduğu şey de böyle bir sistemden “esin”lenmektedir. (Unutulmamalıdır ki, AKP’nin pek çok kadrosu Almanya temelli Milli Görüş kökenlidir.)

Ancak Batı Avrupa’daki, özellikle de Almanya’daki eğitim sistemi, toplumsal “*consensus*” a ve toplumsal dengeye dayanır. Toplumsal dengesizliğin egemen olduğu, dengesizliğin devlet gücüyle “denge”lendiği (“suni denge”) toplumlarda bu eğitim sisteminin toplumsal çatışmaya yol açmaksızın etkili olması olanaksızdır.

Tüm yurttaşların insanca yaşayacak düzeyde gelir sağlayan bir işe sahip olma hakkı güvenceye alınmadığı ve meslekler arasında büyük ücret farklılıkları ortadan kaldırılmadığı sürece, “*elemeci* eğitim sistemi” ortadan kaldırılamaz. Bu sistem var olduğu sürece de, dersaneler, değişik biçim ve adlarla varlıklarını sürdürmektedir. Bu nedenle, yapılması gereken, “eğitim reformu” değil, eğitim sisteminin bir bütün olarak değiştirilmesidir. Bu da toplumsal sistemin topyekün değiştirilmesini öngerektirir.

Võ Nguyên Giáp Halk Savaşının Askeri Sanatı

Askeri sanatımız, silahlı güçleri teçhizat ve teknik olarak hala zayıf olan, ama maddi olarak çok güçlü bir düşmana karşı savaşmak için ayaklanan küçük bir ulusun askeri sanatıdır. Bu, özelliği, *maddi gücü moral güçle, çağdaş olanı ilkel olanla, güçlü olanı zayıf olanla, saldırgan emperyalizmin çağdaş ordularını halkın yurtseverliği ve devrimi tam olarak gerçekleştirme kararıyla yenmek* olan bir askeri sanattır.

Askeri sanatımız, güçlü bir düşmanı yenilgiye uğratma bakış açısıyla, strateji, harekât ve taktiklere ilişkin pek çok sorunu başarıyla çözümlendi. Silah ve teknik yanı önemli kabul ederken, insan etmenini, siyasal etmeni belirleyici kabul ederek, *insan ile silah arasındaki, siyasal olanla teknik olan arasındaki ilişkiyi* doğru biçimde belirlemiştir. Şimdi halkın silahlı güçleri daha iyi bir teçhizata sahip olma, maddi ve teknik olarak daha güçlü olabilme olanağına sahiptir. Yine de askeri sanatımız, silahlı güçlerin savaş gücünü en yükseğe çıkartan siyasal ve savaşma ruhunu temel etmen olarak alarak, siyasal yan ile teknik yanını birleştirerek yukarıdaki kılavuz ilkeleri hala sıkı biçimde korumaktadır.

Askeri sanatımız, tüm halkın ayaklanmasına doğru evrilen ya da halk savaşına doğru gelişen devrimci şiddetin diyalektik sürecini tam olarak kavramıştır; bu nedenledir ki, silahlı mücadelenin siyasal mücadelenin devamı olduğunu vurgulamakla kalmaz, aynı zamanda, stratejik bir sorun ve zaferin en önemli güvencesi olarak *siyasal mücadele ile silahlı mücadelenin birleştirilmesini* hesaba katarak, silahlı güçleri inşa ederken kitlelerin siyasal gücüne büyük önem verir.

Halk savaşı, genel olarak, bizden maddi olarak güçlü olan bir düşman

üzerinde mutlak siyasal üstünlüğü sağladığımız koşullarda verilir. Askeri sanatımız, savaşın devrimci niteliğini ve somut güçler dengesini gözönüne alarak şu stratejik yönelimi belirlemiştir: *Tüm halk tarafından yürütülen bir savaş, topyekün ve uzatılmış bir savaş geliştirmek*. Siyasal üstünlüğümüzün egemen olduğu uzun bir savaş yürütmek durumundayız. Bu uzun savaşla, güçlerimizi giderek artırabilir, zayıf konumdan güçlü bir konuma geçebilir, bizim ile düşman arasındaki güçler dengesini değiştirebilir ve zaferin bizden yana olmasını güvenceye alabiliriz. Halkımızın geçmiş dönemlerdeki devrimci mücadelesine dönüp baktığımızda, kural olarak, her zaman uzun süreli mücadele stratejisine başvurduğumuzu ve bu stratejinin önceki kutsal direniş savaşını zafere ulaştırdığını görebiliriz. Ama bu, belli somut tarihsel koşullarda, siyasal üstünlüğe sahip olduğumuz ya da başka nedenlerle güçler dengesinin hızla lehimize dönüştüğü zamanlarda, halkın devrimci mücadelesine güçlü bir itme vermek ve kesin zaferi kazanmak için fırsatlardan yararlanmayız demek değildir. 1945 Ağustos'unun şanlı günlerinde böyle oldu. Tüm halkımız, partimizin çağrısına uyarak, siyasal mücadele ve yerel gerilla savaşından, doğrudan genel ayaklanmaya geçti ve şanlı bir zafer kazandı.

Askeri teorimize göre, biz düşmandan siyasal olarak, düşmanın da bizden maddi olarak üstün olduğu sırada halk savaşının zaferini güvenceye almak için, giderek gerilla savaşıyla birleşmiş bir *düzenli savaşa* doğru gelişecek olan *yaygın bir gerilla savaşını* ilerletmek gerekir. Düzenli savaş ve gerilla savaş birbiriyle sıkıca birleşmiştir; her biri diğerini geliştirir, düşman güçlerini zayıflatır, imha eder ve nihai zaferi getirir. Halkımızın başarılı olduğu silahlı mücadele dönemlerine dönüp baktığımızda, düzenli savaşla birleşmiş olan gerilla savaşının stratejik rolünü tam olarak görebiliriz. İlk günlerdeki gerilla savaşını olmaksızın, ne Ağustos genel ayaklanması ne de direniş döneminde muzaffer düzenli savaş olurdu. Bugün Güney Vietnam savaş alanındaki kısmi ayaklanmalarda gerilla savaşını çok büyük stratejik role sahiptir ve artan oranda yüksek bir düzeye doğru gelişmektedir. Diğer taraftan, eğer gerilla savaş düzenli savaşla birleştirilmemiş olsaydı, halkımız daha önceki kutsal direniş savaşını nihai zafere ulaştıramazdı. Gerilla savaş ve düzenli savaş, halk savaşında vazgeçilemez savaş biçimleridir. Ama bu, her koşulda, halk savaşının gerilla savaşıyla başlaması ve daha sonra düzenli savaşa doğru gelişmesi zorunludur demek değildir. Düşmanın ülkemizin Kuzey'ine karşı saldırgan bir savaş başlattığı bugün, bizim ve düşmanın somut koşulları hesaba katılarak düzenli savaş ile gerilla savaş eşzamanlı olarak yürütülmelidir.

Tüm savaşlarda silahlı güçlerin faaliyeti, saldırı ya da savunma faaliyeti. Devrimci bir savaş da bu biçimlerin her ikisini kullanır, ama saldırı faaliyetini en önemlisi olarak görür. Devrimci silahlı mücadelenin somut pratiğinin bir sonucu olarak, askeri sanatımız özgün mücadele biçimleri yaratmıştır: *Gerilla savaş, hareketli savaş ve mevzi savaş*. Tüm bu biçimler, saldırı ve savunma hareketlerinde, halk silahlı güçlerinin düşmanı yok etme, güçlü olanı zayıf olanla yenilgiye uğratma kararlılığını, yani devrimi tam olarak gerçekleştirme kararlılığını en üst düzeye yükseltir.

Askeri sanatımız, silahlı güçlerimizin tüm savaş faaliyetlerine yol gösteren doğru hareket ilkelerini de belirlemiştir. Bu ilkeler, halkın silahlı mücadele sürecinde giderek biçimlenmiş ve gelişip en üst düzeye çıkartılmıştır. Bu ilkeler, bizim bütünsel bir devrimi gerçekleştirme kararlılığımızı gösterir; düşmanın insan gücünü yok etme ve kendi güçlerimizi koruma ve güçlendirme kararlılığına büyük önem verir. Bu ilkeler, aynı zamanda, bizden teçhizat ve teknik olarak daha güçlü düşmanı yenilgiye uğratmak için, her muharebede zafer kazanmanın, silahlı güçlerimizin her muharebeyle daha da güçlenmesinin gerektiğini ve savaşta zafer kazanmayı akıldan çıkarmayarak, saldırı hareketlerinde inisiyatif kazanmak için herşeyi yapma, büyük bir hareketliliğe

sahip olma, siyasal üstünlüğü ve savaştaki kahramanlığı geliştirme düşüncesini içselleştirmiştir.

Askeri sanatımız, devrimci görevlerinin ve *günümüz koşullarında bir halk savaşının gereklerini* yerine getirebilmesi için sürekli olarak gelişmelidir. Savaş, bugün Güney Vietnam savaş alanında olduğu gibi, düşmanın çağdaş teçhizat ve silahlara sahip olduğu, bizim ise geri teçhizata ve silahlara sahip olduğumuz koşullarda bir savaş olabilir. Güney'deki yurttaşlarımız savaş geleneklerini geliştirdiler ve düşmanı yenilgiye uğratmak için direniş sırasında kazanılmış deneyimleri yaratıcı biçimde uyguladılar. Savaş, düşmanın çağdaş teçhizat ve silahlara sahip olduğu, bizim ise, görelî olarak çağdaş olsalar bile hala düşmandan daha geri teçhizat ve silahlara sahip olduğumuz koşullarda yürütölen bir savaş da olabilir. Bu koşullarda, askeri sanatımız, yine de savaşın halkçı niteliğine, siyasete ve kahramanca savaşma ruhuna dayanır; bu temelde, teçhizat ve silahların etkinliğı artacak, hareketların örgütlenmesi ve yönetimi daha üst düzeye çıkacak ve silahlı güçlerimiz giderek daha büyük savaş gücüne sahip olacaktır.

Võ Nguyên Giáp

Nhân Dân, 22 Aralık 1964

Vietnamese Studies,
N° 7, s. 147-152,
1965, Hanoi

Savaş ya da Barış Harp veya Sulh

Herkesin kendince anlam yüklediği pek çok sözcükten ikisi de “savaş” ve “barış” sözcükleridir. Herkesin kendince yüklediği anlama göre, bu iki sözcük “kavram” olarak kullanılır.

Tek başına “savaş” kavramı, bir şeye karşı (sigaraya, koleraya, obeziteye, lösemiye, alkole vb.) yürütülen “*mücadele*” anlamına geldiği gibi, düşmana ya da hasma karşı “*silahlı güçlerle yürütülen mücadele*” anlamına da gelir. Savaş kavramının bu ikili anlamı nedeniyle, Türkçe askeri literatürde savaş sözcüğü yerine Arapça “*harp*” sözcüğü kullanılır.

“Barış” kavramı ise, bir anlamda anlaşmazlıkların karşılıklı anlayış ve hoşgörülle çözümlenmesi, uzlaşmaya gidilmesi anlamına gelirken (*sulh*), diğer anlamda savaş durumunun bir anlaşmayla sona erdirilmesiyle ortaya çıkan “*savaşmama durumu*”dur. Ancak “savaşmama durumu”, aynı zamanda “ateş-kes”, yani karşılıklı silah kullanımının durdurulması anlamına da geldiğinden, “barış” kavramı, çokluk bir savaş durumunun, yani savaşın *sona ermesiyle* ortaya çıkan durumu tanımlar.

Ancak her savaşın, mutlak anlamda bir barışla, yani savaşı sona erdiren bir anlaşmayla sonuçlandığını ya da sonuçlanacağını söylemek tarihsel olarak yanlıştır. Genellikle, sonucu kesin olan savaşlar, yani kazananın belli olduğu savaşlar bir “barış dönemi”nin başlamasına yol açsa da, bir “barış anlaşması”yla sonuçlanmaz. Bu tür savaşlardan sonra ortaya çıkan “barış dönemi”, savaşı kazanan tarafın belirlediği koşullara bağlıdır. Yenilen tarafın bu “barış dönemi”

üzerinde ve koşullarında herhangi bir etkisi söz konusu değildir. Bu nedenle, yalın anlamıyla “barış yapmak”, bir savaşın kesin ve mutlak bir kazananının *olmadığı* durumlara ilişkindir.

20. yüzyılın iki büyük emperyalistler arası paylaşım savaşından birincisi “barış anlaşmaları”yla (Versailles Anlaşması, Brest-Litovsk Anlaşması, Sevr Anlaşması vb.) sonuçlanırken, ikincisi, yenilen tarafın kayıtsız-şartsız teslim olmasıyla sonuçlanmıştır.

1950-1953 yıllarındaki Kore Savaşı sadece “ateş-kes anlaşması”yla sonuçlanırken, Vietnamlıların Fransız sömürgeciliğine karşı yürüttükleri I. Direniş Savaşı 1954 yılında yapılan Cenevre Konferansı’yla ülkenin ikiye bölünmesiyle (Kuzey ve Güney) sonuçlanırken, Amerikan emperyalizmine karşı yürütülen II. Direniş Savaşı, Vietnam Kurtuluş Ordusu’nun Güney Vietnam’ın başkenti Saygon’u ele geçirmesiyle (1 Mayıs 1975) sona ermiştir.

İç savaşlar ise, genellikle taraflardan birisinin *mutlak zafer* elde etmesiyle (İspanya İç Savaşı’nda olduğu gibi) sonuçlanmıştır. Devrimler ve devrimci savaşlar da benzer özelliklere sahiptir. Bazı istisnalar dışında devrimci savaşlar, zafer ve yenilgiden başka seçeneğin olmadığı savaşlardır. Bu nedenle devrimci savaşlarda “barış anlaşmaları”ndan söz edilemez.

Devrimci savaşların bu niteliğine rağmen, Latin-Amerika’daki bazı devrimci gerilla savaşları (El Salvador) “hükümet güçleri”yle yapılan “barış anlaşmaları”yla sona erdirilmiştir. El Salvador’da ortaya çıkan “barış”, FMLN güçlerinin bazı demokratik hak

ve özgürlükler karşılığı gerilla savaşını sona erdirmesiyle gerçekleşmiştir. (Bir zamanlar Türkiye solunda en fazla gönderme yapılan “barış anlaşması” da El Salvador örneği olmuştur.)

Tüm bu ve benzeri tarihsel gerçeklerin gösterdiği tek şey, savaşların mutlak olarak tarafların karşılıklı “barışmasıyla”, “barış anlaşmasıyla” sonuçlanmadığıdır.

Yazılı tarihin ilk büyük “barış dönemi” olarak tanımlanan “*Pax-Romana*”, yani Roma Barışı, Sezar döneminde Roma İmparatorluğu’nun tüm Avrupa’yı fethetmesiyle başlayan ve Roma’nın mutlak egemenliğine dayanan bir dönemden başka bir şey değildir. *Pax-Romana* döneminin temelinde, Roma’nın büyük askeri gücü ve Roma hukuku yatar. Özcesi, *Pax-Romana*, yenilenlerin yenilenlere dayattığı ve dikte ettirdiği koşullarda ortaya çıkan bir “barış”tır.

Bugün Türkiye’de tüm bu gerçekler bir yana itilerek, “İmralı süreci” adı altında bir “barış” söylemi başını alıp gitmiştir. “İmralı süreci”ne karşı çıkan ya da eleştiren herkes “savaş istemek”le, “savaş yandaşı” olmakla itham edilmektedir. (Benzer durum Suriye’deki savaş için de geçerlidir.)

“Terörle mücadele” paranası altında Kürt ulusal hareketini yok etmeye yönelik devletin zor güçlerinin yürüttüğü haksız (ve kirli) savaşa karşı çıkmak ile her türlü savaşa karşı çıkmak birbirine karıştırılmıştır. Genellikle PKK’nin yürüttüğü savaşı “haklı savaş” olarak tanımlamaya dilleri varmayan, ama devletin PKK’ye karşı yürüttüğü “kirli savaşa” karşı olanlar tarafından geliştirilen ve “liberaler” tarafından yaygınlaştırılan bu söylem tipik bir küçük-burjuva oportünizminden başka bir şey değildir. Bu oportünist anlayış, Kürt ulusunun kendi kaderini belirleme hakkının tanınması yerine, “bölgesel (toprağa-bağlı) ulusal-kültürel özerklik” çerçevesinde “sorunun” çözümlenmesini ister. Ancak bu “istemi”ni açıkça ifade etmek yerine, içeriği olmayan, ne anlama geldiği bilinmeyen bir “barış” söylemiyle (“silahlar sussun”, “analar ağlamasın”) gizlemeye çalışır. Bu, Lenin’in deyişiyle, “gerçekte demokratik kurumlar getirmekte umutsuzluğu kapılan”, “ulusal kavgalardan kurtulmaya çalışan” küçük-burjuva aydınlarının “oportünist düşünden” başka bir şey değildir.

Bugün Türkiye’de “barış” diye ortalıkta

dolaşanların, “İmralı süreci”ne toz konduktanmayanların A. Öcalan’la yapılan “müzakereler”de nelerin “kabul edildiği”ni özenle gizlemeye çalışmalarının arka planında bu “oportünist düş” yatmaktadır.

Bu oportünist “düş”, Kürt ulusal kurtuluş hareketinin yaratmış olduğu “anarşi ve terör”den ve bunun bir sonucu olduğu varsayılan anti-demokratik düzenden kurtulmakla sınırlı değildir. “Barış”ın koşullarını ve gereklerini gizleyerek, genel bir “savaş karşıtlığı” düşüncesini yaygınlaştırarak ideolojik bir amaca da hizmet etmektedir. Bu ideolojik amaç, Türkiye gibi sürekli milli krizin var olduğu, dolayısıyla devrimci mücadelenin gelişmesinin koşullarının varlığını sürdürdüğü bir ülkede devrimci savaş kavramını tahrip etmek ve değersizleştirmektir.

Bir devrimci savaşın olmaz-sa-olmaz koşulu olan, “kurtuluşa kadar savaş”, “zafere kadar savaş” sloganında ifadesini bulan kazanma iradesi ve kararlılığı bu “barış” söyleminin temel hedefi durumundadır. Bu öylesine açıktır ki, böyle bir “barış”ı istemeyen herkes “savaş” istemekle suçlanmakta ve “savaş” bir suç, cinayet, katliam olarak sunulmaktadır. Öte yandan, Suriye’de “muhalifler”in yürüttüğü savaş “meşru ve haklı” görülürken, “rejimin” kendisini koruması ve savunması “gayri-meşru ve haksız” ilan edilebilmektedir.

Devrimciler, burjuva ya da küçük-burjuva pasifistlerinden ve hümanistlerinden farklı olarak, her türlü savaşa ve teröre karşı değildirler. Haklı savaşlar ile haksız savaşları birbirinden ayırırlar. Haksız savaşlara karşı çıkarken, haklı savaşları desteklerler ve içinde yer alırlar. Pek sözü edilmese de, aynı durum “terör” ve “şiddet” konusunda da geçerlidir. Devrimciler, “ilke olarak şiddet ve terörizmi” asla reddetmezler.* Dev-

* Lenin, “*Devrimci Maceracılık*” yazısında şöyle yazar: “Herhangi bir halk hareketinin sonsuz biçimlere sahip olduğunu, sürekli yeni biçimler geliştirdiğini ve eskileri attığını, değişiklikler yaptığını ya da eski ve yeni biçimlerin yeni bileşimlerini yarattığını akıldan çıkarmamalıyız. Mücadelenin araçlarının ve yöntemlerinin oluşturulması sürecine etkin biçimde katılmak bizim görevimizdir. Öğrenci hareketi keskinleştiğinde, öğrencilerin yardımına koşmaları için işçilere çağrıda bulunmaya başladık (bkz. *İskra*, N° 2), ama bunu, gösterilerin biçimlerini önceden kestirmeye kalkışmadan, hemen bir güç aktarmıyla, zihinlerin aydınlanmasıyla ya da özel bir kıvraklıkla sonuçlanacağı vaadinde bulunmadan yaptık. Gösteriler pekiştiğinde, gösteri-

rimcilerin karşı oldukları “terör”, *bireysel terördür*, *karşı-devrimci terördür*.

Herkesin kolayca görebileceği ve anlayabileceği gibi, bugün “terör”den, “şiddet”ten, “savaş”tan yakınlıklar, emperyalizmin ve egemen sınıfların terörünün ezilen ve sömürülen kitleleri “yıldırmak”, “sindirmek” için kullanılan bir şiddet eylemi olduğunu gözlerden gizlerler, görmezlikten gelirler. Emperyalizmin ve egemen sınıfların “terör”ünü, ezilen ve sömürülen kitlelerin “terörü”yle meşrulaştırırlar. 1968-1980 dönemindeki devrimci silahlı mücadele ile devletin ve faşist milislerin terörünü bir ve aynı kefeye koyarlar. Hatta faşist milislerin terörünü, solun “silaha sarılması”nın bir sonucu gibi gösterecek kadar ileriye giderler.

Haklı ve haksız savaşları, devrimci şiddet ile karşı-devrimci şiddeti bir ve aynı kefeye koyanların, “analar ölmesin” edebiyatıyla “her türlü savaşa ve şiddete karşı” çıkışları, silah tekeline sahip olan ve her türlü şiddet (savaş) aracını kullanan emperyalizme ve egemen sınıflara karşı ezilen ve sömürülen kitlelerin elini kolunu bağlamaktan ve silahsızlandırmaktan başka bir amacı yoktur.

Biz, “*Kurtuluşa Kadar Savaş*”tan söz ediyoruz. Kurtuluş, emperyalizmden, baskıdan ve sömürüden kurtuluştur. Emperyalizmden, baskıdan ve sömürüden kurtulana kadar savaşmak ve savaşı sürdürmekten başka çare yoktur. Onlar, emperyalistler, sömürücüler ve egemenler, kendi egemenliklerini ve düzenlerini kendiliğinden ve “barışçıl” yoldan terk etmezler ve etmeyeceklerdir.

lerin örgütlenmesi ve kitlelerin silahlandırılması için çağında bulunmaya başladık ve bir halk ayaklanması hazırlama görevini ortaya koyduk. İlke olarak şiddeti ve terörizmi hiç reddetmeksizin, kitlelerin doğrudan katılımını getirecek ve bu katılımı güvenceye alacak şiddet biçimlerinin hazırlığı için çalışılmasını istedik. Bu görevin zorluklarına gözlerimizi kapatmıyoruz, ama bunun ‘belirsiz ve uzak bir geleceğin’ konusu olduğuna ilişkin itirazlara aldırmadan, bu görevi yerine getirmek için kararlılıkla ve sabırla çalışacağız. Evet beyler, biz sadece hareketin geçmişteki biçimlerini değil, gelecekteki biçimlerini de savunuyoruz. Biz, geçmiş tarafından mahkum edilmiş şeylerin ‘kolay’ bir tekrarı değil, gelecek vaadeden uzun ve güç bir çalışmayı yeğliyoruz. Biz, basmakalıp dogmalara karşı lafta savaş açan, ama pratikte güç aktarma, büyük iş-küçük iş ayrımı teorileri gibi ve elbette tek tek çarpışmalar teorisi gibi güvenilmiş ve zararlı basmakalıp görüşleri savunanları her zaman teşhir edeceğiz.”

Onları iktidardan indirmenin, güçlerini ortadan kaldırmanın tek yolu, onlara karşı devrimci savaş vermektir.

Şüphesiz devrimciler, mutlak şiddet ve savaş yandaşları değildir. Onlar, her şeyden önce ezilen ve sömürülen halk kitlelerine dayanırlar ve halkın öncüleridirler. Egemen sınıfların ve emperyalizmin şiddetine karşı halk kitlelerinin devrimci şiddetinden başka bir araç yoktur. Emperyalizmin ve egemen sınıfların “barış”tan anladıkları tek şey, halk kitlelerinin onların “*Pax-Romana*”sını kabul etmelerinden ibarettir. Onlar için “barış”ın anlamı, kendi egemenliklerinin sürmesidir. “Savaş”tan anladıkları ise, ezilen ve sömürülen halk kitlelerinin kendi düzenlerine karşı mücadelesini ezmek ve sindirmektir.

Tarih, sınıf mücadelelerinin tarihidir. Bu sınıf mücadelesinde, egemen sınıfların egemenliklerini sarsan, tehlikeye düşüren her hareket devlet gücüyle, zor araçlarıyla ezilmeye ve yok edilmeye çalışılır. Kitlelerin en masum ekonomik ve demokratik talepleri bile, onların çıkarlarına ters düştüğü her koşulda devletin “meşru” zor güçleriyle engellenmeye çalışılır. Ezilenler ve sömürülenler, her yerde ve her zaman nüfusun mutlak çoğunluğunu oluştururlar. Egemen sınıflar azınlığı karşısında her zaman çokturlar. Tarihin gösterdiği gibi, genel oy hakkına sahip olan halk kitleleri, her zaman ve her yerde iktidarı “barışçıl” yoldan ele geçirebilecek çoğunluğa sahiptirler. Bu gerçek karşısında egemen sınıfların yaptığı şey, karmaşık seçim sistemleri uydurarak, gerektiğinde rüşvet ve adam satın alarak çoğunluğun iktidarı “barışçıl” yolla ele geçirmesini engellemektir. Satın aldığı “aydınlar” yoluyla halk kitlelerinin bilincini bulanıklaştırmaya, çarpıtmaya çalışırlar. Bunun yanında, halk kitlelerinin çıkarlarını savunan aydınlar, sudan bahanelerle etkisizleştirilmeye çalışılır.

Tüm bunların etkili ve başarılı olmadığı durumlarda, devletin zor güçleri devreye girer. Kimi zaman kısmen, kimi zaman tümüyle demokratik hak ve özgürlükler ortadan kaldırılır, sıkıyönetimler ilan edilir, kitlel tutuklama ve işkencelere başvurulur.

Bu nedenden dolayı, insanlığın baskı ve sömürüden kurtuluş mücadelesi, er ya da geç egemen sınıfların zoruyla karşı karşıya gelir. Egemen sınıfların kendi düzenlerini sürdürmek için zora, şiddete başvurması

kaçınılmaz olduğu için ezilen ve sömürülen kitlelerin bu şiddete karşı hazırlıklı olmaları ve mücadele etmeleri kaçınılmazdır.

Bu, bir sınıf savaşıdır, insanlığın kurtuluş savaşıdır. Bu savaşta, ezilen ve sömürülen kitleleri silahsızlandırmak, onları “barış” maddeleriyle uyutmak tarihe ve insanlığa karşı suç işlemekle özdeşleşir.

Biz, “İmralı sürecine ve barışa karşı değiliz, ama...” diyerek başlayan sözlerle ve değerlendirmelere de karşıyız. Çünkü “İmralı süreci” ve “barış” edebiyatı kesinkes Kürt ulusal sorununu çözmeyecektir. Yapılmaya çalışılan, Kürt ulusunu oyalamak ve bazı küçük tavizler karşılığında mücadele edemez hale getirmektir. Bir taraf (T.C. adına AKP) bunu yaparken, diğer taraf (PKK ya da A. Öcalan), daha uygun bir konjonktür ortaya çıkana kadar durumu idare etmeye çalışmaktadır.

Kayıtsız-şartsız Kürt ulusunun (ve tüm ulusların) *kendi kaderini belirleme hakkı tanınmadıkça* Kürt ulusal sorununun çözümlenemeyeceğini söylüyoruz. Başka ulusların ve halkların üzerinden ve onların aleyhine “ittifaklar” kurarak ya da “barış anlaşmaları” yaparak Kürt ulusuna belli haklar kazandırmaya çalışmak kabul edilemez. Kürt halkının otuz yıllık kurtuluş mücadelesinde katlandıkları özverileri, “ama biz de çok acılar çektik” diyerek, “insancıl” bir görünüme büründürmek, neden ve hangi amaçlarla mücadele edildiğini önemsizleştirmekle özdeşleş-

tir.

Biz iddia ediyoruz ki, Kürt ulusu kendi kaderini belirleme hakkına sahip olmadığı sürece, “demokratik özerklik” ya da “bölgesel ulusal-kültürel özerklik” türünden “çözümler”in, sadece günü kurtarmak ve sorunu ötelemekten başka bir anlamı yoktur. Kürt ulusal uyanışı gerçekleşmiştir. Bugün için kendi kaderini belirleme hakkı ötelen- se bile, gelecekte yeniden ve yeniden ortaya çıkacaktır. Kaçınılmaz olarak, bugün “çözüm” ve “barış” söylemleriyle yönlendirilen ve aldatılan kitlelerin hareketi ve istemi, aynı söylemlerle pasifize edilen “Türkler”le çok daha kanlı ve şiddetli savaşlara neden olacaktır.

Bilinmelidir ki, savaş ve barış kavramlarının içeriğini boşaltarak, anlamlarını bozarak, ideolojisizleştirerek inandırılan kitlelerin düş kırıklığı çok daha büyük yıkımlara yol açar.

“İmralı süreci” adı altında, “barış” söylemleriyle yürütülen gizli görüşmelere ve “mutabakatlar” a karşı oluşumuzun temel nedeni budur. Savaşın mutlak galibinin olmadığı koşullarda yapılan “barışlar” kalıcı olamaz.

Bütün bu gerçeklerin yanında, “barış” adı altında “Ortadoğu’nun en büyük askeri gücü olma” sevdasının ve söyleminin nasıl bir savaş kışkırtıcılığı olduğunu da unutmamak gerekir.

“Tarihi Fırsat”ın Vanası*

2 Haziran 2009

BARIŞ VANASI

Türkiye’de “Kürt sorunu”na ilişkin “tarihi fırsat”ın yakalandığına ilişkin tartışmalar olanca hız ve bereketiyle sürerken, 2 Haziran (2009) günü Erbil’den “petrol boru hattı açılış töreni”ne ilişkin haberler geldi.

AKP’nin “yandaş medyası” bu haberleri şu manşetlerle duyurdu:

“Talabani ve Barzani Türk vanasını seçti” (*Yeni Şafak*)

“Irak’ın kuzeyi Türkiye’ye petrole bağlandı” (*Zaman*)

“Barış vanası” (*Sabah*)

“Irak petrolü artık barış için akacak” (*Taraf*)

Aynı haber Mehmet Emin Karamehmet’in *Akşam* gazetesinde de “Barış vanası” manşetiyle yer aldı.

Söz konusu olan, Kuzey Irak “federe” Kürt devletinin kendi topraklarından çıkardığı petrolün Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattı üzerinden Avrupa ülkelerine ihraç edilmeye başlanmasıydı. Bölgesel Kürt yönetimi başbakanı Neçirvan Barzani, törende yaptığı konuşmada bu durumun “olağandışı” bir gelişme olduğunu şu sözlerle dile getirdi: “Bir başka ülkede bu olay tipik bir ekonomik ve teknik bir başarıdır. Kürdistan Bölgesi içinse bu, yakın geçmişten dramatik bir ayrıntı.”

Kuzey Irak’la yeni dönem... Kürt petrolü dünden itibaren Türkiye üzerinden Batı’ya akmaya başladı

Sabah

Talabani ve Barzani açtı

Talabani ve Barzani açtı **BEKZE** Kerkükten çekilen yeni petrolü Çarha’ya ulaştırarak, Irakın kuzeyini Irak Kürt yönetimine bağlayan Doğu Irak Barzani Barzani açtı. Petrolün süregelen engellenmesi çözümleniyor. (2) Bu fotoğrafta Neçirvan Barzani, Irakın kuzeyinde, Dikanık’ta, Asit Hürrem’de bu tarihi anı kutlarken, Irakın kuzeyinde bulunan Çarha’ya ulaştırarak, Irakın kuzeyini Irak Kürt yönetimine bağlayan Doğu Irak Barzani Barzani açtı. **BEKZE**

Aynı törende konuşan Doğal Kaynaklar Bakanı Ashti Hawrami, Irak tarihinde ilk kez Kürt halkının, bölgenin doğal kaynakları hakkında karar verdiğini belirterek,

“Petrol lanetini aramızda bırakıyoruz. Sınırotesi işbirliklerinin ve istikrarın hüküm süreceği bir döneme giriyoruz. Artık birbirimiz için tehdit değil, partneriz” diye konuştu.

Mesut Barzani ise, daha yalın ve protokol kurallarına uygun sözlerle, “Bölgemiz ve dünya için tarihi bir adım atıyoruz” diyerek Kürt petrolünün “Türk” Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattından ihracının başlamasının “tarihsel önemi”ne vurgu yaptı.

Böylece Abdullah Gül’ün “tarihi fırsat” adımı verdiği ve bir ay boyunca “bu tarihi fırsat nedir, Cumhurbaşkanı açıklasın” diyerek yoğun tartışmalara yol açan “fırsat” da açıklık kazanmış oldu.

Mehmet Emin Karamehmet’in sahibi olduğu *Genel Enerji* şirketi üzerinden Kürt petrolünün Yumurtalık’tan ihraç edilmesine ilişkin anlaşmanın yapılması, “Globalist” söylemle ifade edersek, “Türk devleti” ile “bölgesel Kürt yönetimi”nin “karşılıklı bağımlılık” ilişkisi içine girdiğinin açık ifadesidir. İlk etapta 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilecek ve giderek ihracat miktarı 20 milyar dolara çıkacaktı. *Taraf* gazetesinin ifadesiyle, açılan “vana”, 2,2 trilyon dolarlık petrolün vanasıydı.

İhraç edilecek olan Kürt petrol gelirin-

* Bu yazı, *Kurtuluş Cephesi*’nin Mayıs-Haziran 2009 tarihli 109. sayısında yayınlanmıştır.

den, başta M. E. Karamahmet olmak üzere değişik yabancı şirketler %30 pay alırken, kalan gelir Kürt “federe” devleti ile Irak merkezi yönetimi arasında %17-%83 oranında paylaşılacaktır. Türkiye “devlet”ine düşen pay ise, Kerkük-Yumurtalık petrol boru hatından yapılan taşımacılığın ücreti olacaktır.

İşte böylesi paylaşım içinde ortaya çıkan “tarihsel fırsat”, Kuzey Irak’taki Kürt yönetimi ile Türkiye devleti arasında “karşılıklı bağımlılık” ilişkisi yaratırken, aynı zamanda “yakın geçmişten dramatik bir ayrılık”ı ifade etmektedir. Böylece petrol üzerinden kurulan “barış köprüsü”ne dayanarak Kuzey Irak’taki PKK varlığı da “barışçıl” biçimde sona erdirilebilecektir. “Tarihi fırsat”, böylesine bir “vana”lık olaydan ibaret görünmektedir.

Öte yandan Kürt petrolünün önce kamyonlarla Kerkük’e taşınması ve ardından bo-

ru hattından Yumurtalık’a akıtılacak olması da anlaşmanın ve açılışın ne denli aceleyle getirildiğinin bir göstergesidir. Söz konusu olan “tarihi fırsat” olduğundan, taraflar alacale “vana”yı açmaya çalışmışlardır. ABD’nin uzun süredir üzerinde çalıştığı ve Türkiye’yi “ikna” olmaya zorladığı Kuzey Irak’taki “federe” Kürt devletinin hamiliğini üstlenmesi olayı da, bu “vana”yla verilen rüşvet ve “vana”yı her durumda kapatabilme olanağıyla kısmen sağlanmış olmaktadır.

Bundan sonra olacak olanlar, “karşılıklı bağımlılık” denilen şeyin nasıl bir zorlama içerdiğinin yaşanarak öğrenilmesini sağlayacaktır. Elbette bu “vana” açılışı, her durumda PKK’nin bölgedeki varlığının sona erdirilmesi yönünde atılacak adımlarla yeni sonuçlar da ortaya çıkartacaktır.

Bu “vana”yla ortaya çıkartılmaya çalışılan “tarihi fırsat”ın “Kürt sorunu”nu çözemeyeceği ise, tarihsel bir olgudur.

28 Kasım 2013

PETROL BARIŞ HATTI

Türkiye’nin Bağdat ve Erbil’le buzları eritmesi meyvesini verdi. Kuzey Irak petrollerini dünyaya açacak dev enerji projesi için uzlaşa sağlandı. Anlaşma, ocakta Ankara’ya gelecek Irak Başbakanı Maliki ve Başbakan Erdoğan’ın imzasına kaldı.

TAM MUTABAKAT SAĞLANDI

Türkiye’nin jeostratejik önemini artıracak Kuzey Irak petrollerinin dünyaya taşınması projesi, Başbakan Erdoğan’ın Diyarbakır buluşmasıyla Bağdat’la sıcak ilişkilerle sona yaklaştı. Kürt yönetimi’nin Başbakan Ankara’da Başbakanı görüşmesi ve anlaşma mutabakatı sağlandı.

Başbakan Erdoğan ile Kuzey Irak Kürt Yönetimi Başbakanı Barzani’nin görüşmesi yaklaşık 3 saat sürdü.

ERDOĞAN İRAK’A GİDECEK

Bağdat’ın onayının alınması kararını verince, Barzani’nin Maliki ile yeniden görüşmesi üzerinde fikir birliğine varıldı. Ocakta Ankara’da yapılacak Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği toplantısında imzalanması beklenirken, Başbakan Erdoğan da, anlaşmanın ardından Bağdat ve Erbil’e gideceğini söyledi.

■ MAHAMMUT GÜNER - HAKKI KURBAN - LYFE

2014 Yılına Girerken Türkiye Ekonomisi

Öncelikle “Türkiye ekonomisi”, adıyla-sanyla tam olarak tanımlanmalıdır.

Türkiye ekonomisi, “ezber”den söylenirse, 50’li yıllardan itibaren tümüyle *dışa*, yani emperyalist ülkelere *bağımlı* bir ekonomidir.

Emperyalizme bağımlı bir ekonominin durumunu tahlil etmek, her şeyden önce emperyalist ekonomilerin tahlil edilmesini gerektirir. Bağımlı ülke, kendi iç dinamikleriyle hareket edemediğinden, ekonomik durum da ülkenin iç yapısındaki gelişmelerle saptanamaz ve anlaşılabilir. Aksi halde, Şubat 2001 krizinde olduğu gibi, “sorun” ya da kriz, başbakanın (B. Ecevit) cumhurbaşkanına (N. Sezer) “anayasa kitapçığı”nı fırlatmasının bir ürünüymüş gibi sunulabilir.*

İkinci olarak, ekonomik durum tahlili, verili bir aşamada o ülkenin “kriz” dinamiklerine ne kadar sahip olduğunun saptanması olarak ele alınamaz. Aksi halde, ortaya çıkan manzara, ekonominin ne kadar iyi ya da kötü yönetildiğine ilişkin bir saptama olmaktan öteye geçmez. Böyle olunca da, ekonomik veriler, ekonominin “iyi” ya da

“kötü” yönetildiğine ilişkin değerlendirmeler için kullanılır.

Oysa dışa (emperyalizme) bağımlı ülke ekonomilerinin “iyi” ya da “kötü” durumda oluşları, tümüyle sisteme bağlıdır ve sistemin işleyişi tarafından belirlenir. Bu nedenle de, bağımlı ülkelerin siyasal yöneticilerinin tek işlevi, her durumda, kendi ülke ekonomilerini bağlı oldukları sistemle (emperyalizm) “uyumlu” halde tutmaktır. Diğer bir ifadeyle, bağımlı ülkelerin siyasal yöneticileri, bağlı olunan sistemin verili bir aşamadaki gereksinmelerine uygun kararlar alırlar. Siyasal yönetimler, bu gereksinmelere uygun hareket ettikleri sürece, sistemin egemen unsurları tarafından desteklenirler.

Ancak emperyalist sistemin ekonomik krizleri, kapitalizmin ayrılmaz ve kaçınılmaz bir ürünü olduklarından, her durumda tüm ülkeleri etkiler. Sistem içindeki hiçbir ülke böylesi bir krizden kaçınamaz. Sistemin ekonomik krizlerinin tekil ülkelere yansısında ortaya çıkan farklılıklar da, o ülkenin siyasal yöneticilerinin “marifeti” ya da “ustalığı” sayesinde değil, her ülkenin sistem içindeki yeri ve konumuyla ilgilidir. Bu bağlamda, tekil ülke ekonomilerinin durumu, bir bütün olarak emperyalist sistemin içinde bulunduğu durum tahlil edilmeden anlaşılabilir ve kavranılamaz.

Bugün Türkiye’de, ABD’nin 3. Parasal Genişleme’yi (QE3) ne zaman sona erdireceği izlenmektedirler. Bunun sonucu olarak da, ABD ekonomisine ilişkin her türlü veri büyük bir ilgi görmektedir ve tekil ülkeler bunlara göre “pozisyon” almaya çalışmaktadır. Bu da, tekil ülkelerin “pozisyonları”nın

* Şubat 2001 krizi, 1999 sonlarında başlamış ve Kasım 2000’de belirgin hal almıştır. 1 Aralık 2000 tarihinde İMKB 7.977’e düşmüştür. (1 cent) Bunun yanında, döviz fiyatlarını denetlemek amacıyla Merkez Bankası’nın piyasaya müdahale etmesiyle 6,2 milyar dolar piyasaya verilmiştir. Ardından bankalar döviz satmaya zorlanmıştır. Bu yolla doların değer kazanmasının önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bunun sonucu ise, repo faiz oranları %1700'lere ve 20 Haziran 2001 tarihli bonoların faiz oranları %67,32'ye, 21 Şubat 2001 tarihli bonoların faizleri %189,35'lere yükselmiştir. Tüm bunlar 1997 Asya Krizi ile 2000 yılındaki dot.com krizinin Türkiye’ye yansımalarının bir sonucudur.

GSYH				
	Cari Fiyatlarla		Sabit Fiyatlarla (1998)	
	(Milyon TL)	% değişim	(Milyon TL)	% değişim
2004	559.033	22,9	83.486	9,4
2005	648.932	16,1	90.500	8,4
2006	758.391	16,9	96.738	6,9
2007	843.178	11,2	101.255	4,7
2008	950.534	12,7	101.922	0,7
2009	952.559	0,2	97.003	-4,8
2010	1.098.799	15,4	105.886	9,2
2011	1.297.713	18,1	115.175	8,8
2012	1.415.786	9,1	117.675	2,2

Kapasite Kullanım Oranı	
2004	81,3
2005	80,3
2006	81,0
2007	80,2
2008	76,7
2009	65,3
2010	72,6
2011	75,4
2012	74,2
2013/9 ay	74,2

kendi iradelerine değil, tümüyle dışa, özellikle ABD'ye bağlı olduğunun açık kanıtıdır.

Burada emperyalist ekonomilerin bugün içinde bulunduğu durumu değil, bu ilişkiler içindeki Türkiye ekonomisinin genel durumunu ortaya koymakla yetineceğiz.

Türkiye ekonomisinin genel durumunu saptarken ele alacağımız ilk veri, GSYH ve ekonominin büyüme düzeyi olacaktır.

Tablodan görüleceği gibi, 2004-2012 yılları arasında Türkiye'nin GSYH'sı, cari fiyatlarla %153 büyümüştür. AKP iktidarının övünç kaynağı olan bu büyüme, hiç şüphesiz ekonominin gerçek durumunu yansıtmaz. Ekonomide gerçek büyüme oranı sabit fiyatlarla yapılan GSYH hesaplamalarıyla saptanır. Sabit fiyatlarla GSYH, 2004-2012 döneminde (9 yılda) sadece %41 büyümüştür. Bu büyüme, 2008 yılında belirgin bir düşüşün (%0,7) ardından, 2009 yılında %4,8 küçülmeyi kapsayan bir "kriz"den geçmiştir. Diğer bir ifadeyle, ABD'deki "mortgage krizi"nin Türkiye'ye yansımalarının bir sonucu olarak 2009 yılında Türkiye ekonomisi "negatif büyüme" göstermiş, yani "kriz"e girmiştir. (Recep Tayyip Erdoğan'ın "teğet geçti" dediği kriz.)

2009 "negatif büyüme"nin ardından, 2010 ve 2011 yıllarında, ortalama %9 büyüme kaydeden Türkiye ekonomisi,

Sanayi Üretimi	
2004	9,8
2005	5,4
2006	7,8
2007	6,9
2008	-0,9
2009	-9,6
2010	12,4
2011	9,7
2012	2,5
2013/8 ay	2,6

2012 yılında yeniden küçülmeye başlamıştır. 2011 yılında %8,8 olan büyüme oranı, 2012 yılında %2,2'ye düşmüştür. 2013 yılının ilk altı ayına ilişkin verilere göre, büyüme

oranı %3,7 olarak gerçekleşmiştir. IMF raporlarına göre, Türkiye'nin 2013 yılında %3,8 büyüyeceği tahmin edilmektedir. Bu büyümede, stoklardaki ve kamu harcamalarındaki artış etkili olmuştur. Her durumda, bu büyüme oranı, 2008-2009 krizi öncesinden daha düşüktür. Sanayi üretimine ve imalat sanayi kapasite kullanım oranlarına bakıldığında, 2013 yılında büyümenin %4'ün altında gerçekleşeceği açıkça görülür.

Türkiye ekonomisinin en tipik özelliği, ithalata bağımlı oluşudur. Bu nedenle de, döviz kurları, özellikle dolar kuru, ekonomik gelişme açısından özel bir yere sahiptir.

Dolar Kuru		
	TL	% değişim
2004	1,429	-4,7
2005	1,347	-5,7
2006	1,438	6,8
2007	1,308	-9,0
2008	1,299	-0,7
2009	1,555	19,7
2010	1,508	-3,0
2011	1,678	11,3
2012	1,801	7,3
2013 11 ay	1,890	4,9
2013 Kasım	2,020	12,2

2011 yılına kadar uygulanan "yüksek faiz-düşük kur" politikası sonucu, dolar kuru baskı altına alınmış ve reel olarak TL büyük ölçüde değerlenmiştir. 2011 yılından 2013 Kasım ayına kadar dolar kuru, 1,678'den 2,020'ye çıkmış ve TL %20 değer kaybetmiştir.

İthalata bağımlı bir ekonomi açısından TL'nin değer yitirmesi, doğrudan ithal mallarının pahalalanmasına, dolayısıyla da iç piyasada ithal malların fiyatlarının artmasına yol açma eğilimindedir. Enflasyon verilerine bakıldığında, dolar kurundaki değişimin sı-

Dış Ticaret Dengesi					
(milyon \$)	İhracat	% değişim	İthalat	% değişim	Dış ticaret dengesi
2004	63.167	33,7	97.540	40,7	-34.373
2005	73.476	16,3	116.774	19,7	-43.298
2006	85.535	16,4	139.576	19,5	-54.041
2007	107.272	25,4	170.063	21,8	-62.791
2008	132.027	23,1	201.964	18,8	-69.937
2009	102.143	-22,6	140.928	-30,2	-38.785
2010	113.883	11,5	185.544	31,7	-71.661
2011	134.907	18,5	240.842	29,8	-105.935
2012	152.462	13,0	236.545	-1,8	-84.083
2013/9 Ay	112.493	-0,4	187.623	6,0	-75.130

Kaynak: TÜİK

Cari İşlemler Dengesi	
	(Milyon \$)
2004	-14.198
2005	-21.449
2006	-31.836
2007	-37.781
2008	-40.438
2009	-12.168
2010	-45.447
2011	-75.092
2012	-48.505
2013/9 Ay	-49.000

Kaynak: TCMB.

nırlı ölçüde fiyatlara yansıdığı görülmektedir. Bunun temel nedeni, düşük kur üzerinden yapılan ithalat, tüketici kredilerindeki artış ve devletin enerji alanındaki subvansiyonlardır.

Ekonominin döviz kurlarına karşı “has-sasiyeti” ekonominin *ithalata* olan bağımlılığından kaynaklanmaktadır.

Türkiye ekonomisi, 2011 yılında tarihinin en büyük dış ticaret açığını (ve dolayısıyla cari açık) vermiştir. 2012 yılında cari açığı sınırlamak amacıyla Merkez Bankası tarafından alınan kararlara (iç talebi daraltmak amacıyla alınan kararlar) bağlı olarak ithalat %1,8 azalmışsa da, 2013 yılında cari açık yeniden yükselişe geçmiştir. Bunun doğal sonucu da, 2012 yılında azalan cari açığın yeniden büyümesi olmuştur.

2013'ün ilk dokuz ayında 49 milyar dolar olan cari açık, yıl sonu itibarıyla 60 milyar dolar civarında olacaktır. Bu da, bir kez daha cari açığın finansmanı sorununu gündemin ilk sırasına çıkartacaktır.

Avrupa borç krizi ve FED'in (ABD Merkez Bankası) “3. parasal genişleme”yi sona erdirmeye kararı, doğal olarak cari açığın es-

kisi kadar kolayca ve düşük faizle finanse edilemeyeceğini göstermektedir.

Dış borçların en temel özelliği, *özel kesimin* giderek artan dış borçlanmasıdır. Bu borçlanma, ağırlıklı olarak bankalar tarafından gerçekleştirilmektedir. Bankaların sağladığı dış krediler (dış borçlar) büyük ölçüde hazine bono ve tahvil alımlarında kullanılmaktadır. Böylece “kamu”nun dış borç “gereksinmesi”, özel kesim tarafından alınan dış borçların *iç borca dönüştürülmesiyle* azaltılmıştır.

Bütün bunların sonucu ise, artan faizler ve faiz oranlarıdır.

Bono ve tahvil faizlerinde görülen yükseliş, açık biçimde yeni borçlanmaların daha yüksek faiz oranıyla gerçekleşebileceğini göstermektedir. Burada faiz oranlarının düşmesini sağlayabilecek tek etmen, FED'in “3. parasal genişleme”yi sona erdirmekten vazgeçmesidir. Bunu da Türkiye'nin, özel olarak Recep Tayyip Erdoğan'ın “hatırı” için yapmayacağı açıktır.

Düneye kadar, yani FED'in 2008 yılından itibaren sürdürdüğü “parasal genişleme” politikası sonucu “global ölçekte” ortaya çıkan

Dış Borç				
(Milyon \$)	Kamu	TCMB	Özel Sektör	Toplam
2004	75.668	21.410	63.932	161.010
2005	70.411	15.425	84.663	170.500
2006	71.587	15.678	121.096	208.361
2007	73.525	15.801	161.070	250.396
2008	78.306	14.066	188.726	281.098
2009	83.482	13.162	172.447	269.091
2010	89.081	11.565	191.274	291.920
2011	94.281	9.334	200.814	304.428
2012	104.035	7.088	227.894	339.018
2013 Ç2	108.595	6.395	252.353	367.343

İç Borç (milyon TL)	
2004	224.483
2005	244.782
2006	251.470
2007	255.310
2008	274.827
2009	330.005
2010	352.841
2011	368.778
2012	386.542
2013/11 Ay	406.888

10 Yıllık Devlet Tahvili Faiz Oranları (30 Kasım 2013)	
Brezilya	12,90
Türkiye	9,18
Hindistan	9,06
Yunanistan	8,92
Endonezya	8,69
Güney Afrika	8,01
Rusya	7,81
Meksika	6,06
İspanya	4,12
Malezya	4,07
İtalya	4,05
İngiltere	2,77
ABD	2,76
Fransa	2,22
Almanya	1,69
Japonya	0,61

Konsolide Bütçe Gelirleri				
	Gelirler	Vergi Gelirleri	Dolaysız Vergiler	Dolaylı Vergiler
(Milyon TL)				
2004	110.721	90.077	27.997	62.080
2005	137.981	106.929	32.673	74.256
2006	173.483	137.480	43.258	86.971
2007	190.360	152.835	51.844	92.560
2008	209.598	168.109	59.023	100.040
2009	215.458	172.440	61.133	101.788
2010	254.277	210.560	66.566	131.263
2011	296.824	253.809	82.057	156.833
2012	331.700	278.751	92.520	169.147
2013/11 Ay	290.080	260.215	80.429	167.533

Kaynak: Maliye Bakanlığı.

büyük para miktarına dayanarak ülkeye akan “sıcak para”yla (düşük faizle borçlanarak) AKP’nin iç borçları çevirebildiği koşullarda bile, bütçe gelirlerinin %13’ü iç borçların faizlerine gitmiştir. 2012 sonu itibarıyla iç borç faiz ödemeleri 48 milyar TL iken, 2013 yılında 53 milyar TL olması beklenmektedir.

Şüphesiz “almadan vermek Allah’a mahsus”muş! Dolayısıyla hükümetin iç ve dış borçların faizlerini ödeyebilmesinin tek yolu, halktan bu miktarda vergi geliri sağlaması gerekir. Bütçe verilerine bakıldığında (2013/11 ay), vergi gelirlerinin %64,4’ü dolaylı vergilerden sağlanmıştır.

Bir yandan iç ve dış borçlar artarken, iç ve dış borç faiz ödemeleri yükselirken, işsizlik oranı da, bazı iniş-çıkışlar olsa da, hemen her zaman %10’lar düzeyinde olmuştur. (Burada TÜİK’in istatistik oyunlarını bir yana bırakıyoruz. TÜİK, AKP iktidarıyla bir-

	İşsiz Sayısı (Bin)	İşsizlik Oranı	Genç Nüfus İşsizlik Oranı
2004	2.385	10,8	20,6
2005	2.388	10,6	19,9
2006	2.328	10,2	19,1
2007	2.377	10,3	20,0
2008	2.611	11	20,5
2009	3.471	14	25,3
2010	3.046	11,9	21,7
2011	2.613	9,8	18,4
2012	2.518	9,2	17,5
2013/8 Ay	2.806	9,8	18,7

likte sürekli sahte veriler üretmektedir. Bu sahte verilerin en yaygın olduğu alan enflasyon ve işsizlik oranlarıdır. Bu açıdan gerçek işsizlik oranı %10’ların çok üstündedir.)

İşsizliğin en yüksek olduğu kesim ise, “genç nüfus”tur. 2013 yılının ilk sekiz ayında işsizlik oranı TÜİK verilerinde %9,8 gözükürken, aynı verilerde “genç nüfus”taki işsizlik oranı %18,7’dir.

Ancak AKP’nin “seçim yatırımları” olanca hızıyla sürmektedir. Daha düne kadar “devletin küçülmesinden” söz edenler, enflasyonun en büyük nedeninin “kamu harcamaları” olduğunu iddia edenler, AKP’nin devlet kadrolarının sayısını sürekli artırması karşısında seslerini çıkaramamaktadırlar.

2013 yılının ilk dokuz ayının verilerine göre, kamuda kadrolu personel sayısı 2,6 milyona çıkmıştır. Kamu personelindeki artışlar, her durumda seçim öncesi dönemlerde büyük ölçüde atmıştır.

(Bin)	Kamu İstihdamı	Kadrolu Personel
2007	2.927	2.077.699
2008	2.948	2.073.070
2009	2.958	2.092.626
2010	3.013	2.159.013
2011	3.099	2.416.159
2012	3.215	2.528.123
2013/9 Ay	3.296	2.635.647

Bir yanda %10 (“genç nüfus”ta %18,7) işsizlik varken, diğer yanda ücret ve maaşlar yetersizken, insanlar ücret ve maaşlarının artırılması talebinde bulunmak yerine, kredi kartlarının limitlerinin artırılması peşine düşmüşlerdir. Bunun en somut kanıtı grev

	Grev sayısı	İşyeri	İşçi sayısı	Grevde geçen işgünü
2004	30	47	3.557	93.161
2005	34	57	3.529	176.824
2006	26	44	2.061	165.666
2007	15	793	25.920	1.353.558
2008	15	38	5.040	145.725
2009	13	34	3.101	209.913
2010	11	37	808	37.762
2011	9	26	557	13.273
2012	8	19	768	36.073

Kaynak: Çalışma Bakanlığı.

istatistiklerinde bulunmaktadır.

Tablodan görüleceği gibi, 2004 yılından itibaren kamu ve özel sektörde gerçekleşen grev sayısı sürekli düşmektedir. Son üç yılda kamu kuruluşlarında tek bir grev gerçekleşmemiştir. Özel sektördeki grev sayısı ise bir elin parmaklarını geçmemektedir.

İşte Türkiye ekonomisinin 2013 yılının son ayındaki genel görünümü böyledir.

Şimdi bütün “piyasa aktörleri”nin gözleri ve kulakları FED’in “3. parasal genişleme”yi ne zaman sona erdireceğine ilişkin haberlerdedir. Daha bugünden “3. parasal genişleme”nin sona erdirilebileceğine ilişkin haberler dolar kurunun hızla yükselmesine ve

2 TL’yi geçmesine yol açmıştır. İthalata bağımlı olan bir ülkede dolar kurunun yükselmesine yükselmesinin kaçınılmaz sonucu fiyatların artmasıdır (enflasyon). Artan fiyatlar, iç talebin daralmasına; daralan iç talep, ithalatın azalması yanında iç üretimin düşmesine, dolayısıyla işsizliğin artmasına yol açacaktır. AKP, “üç seçim” dönemine (Mart 2014 Yerel Seçimler, Temmuz 2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 2015 Genel Seçimleri) girildiği koşullarda böyle bir gelişmenin kendisinin iktidarı kaybetmesine yol açacağını varsaydığından, tüm propaganda olanaklarını kullanarak durumu “idare” etmeye, olası bir ekonomik krizin “sorumlular”ın “faiz lobisi” vb. olarak sunmaya çabalamaktadır.

Oysa ortadaki “tablo”, dışa bağımlı bir ekonominin hemen her zamanki genel görünümünden başka bir şey değildir. Bağımlılık ortadan kalkmadığı sürece, bu görünüm, şu ya da bu ölçüde varlığını sürdürecektir. Bundan en büyük zararı ise, her zaman olduğu gibi, üreten kesimler, emekçiler ve köylüler görecektir. Önemli olan ekonominin içinde bulunduğu durumu ortaya koymak değil, bu yapı içinde en büyük zarara uğramak durumunda olan halk kitlelerini uyarmak ve bilinçlendirmektir. Ama şu unutulmamalıdır ki, kredi kartlarıyla, tüketici kredileriyle, konut kredileriyle geniş halk kitleleri uzun vadeli olarak düzene bağımlı kılınmışlardır. Bu bağımlılık, mevcut durumun değişmemesi yönünde bir siyasal tutum ortaya çıkarmaktadır. Geniş halk kitleleri mevcut düzenden umutlarını kesmedikleri için de, mevcut düzenin “sürdürücüsü” ve “güvencesi” olarak gördükleri AKP iktidarını her koşulda desteklemek eğilimindedirler.

	Tüketici Kredileri	Kredi kartları	Toplam
(Milyon YTL)			
2004	12.731	13.717	26.448
2005	29.599	17.227	46.826
2006	47.520	21.466	68.986
2007	67.628	26.352	93.980
2008	83.219	33.419	116.638
2009	93.319	36.465	129.784
2010	129.081	43.652	172.733
2011	168.429	54.999	223.428
2012	194.034	70.435	264.469
2013/10 Ay	239.117	82.010	321.127
(Milyon \$)			
2004	8.909	9.599	18.508
2005	21.974	12.789	34.763
2006	33.046	14.928	47.974
2007	51.703	20.147	71.850
2008	64.064	25.727	89.791
2009	60.012	23.450	83.462
2010	85.597	28.947	114.544
2011	100.375	32.777	133.151
2012	107.737	39.109	146.846
2013/10 Ay	126.517	43.392	169.908

Kaynak: BDDK.

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM I
MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM II-III
İLKER AKMAN: MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I
*** OLİGARŞİ NEDİR?
*** MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III
*** THKP-C/HDÖ VE 15 YIL
*** POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** GRAMSCİ ÜZERİNE
*** REVİZYONİZMİN REVİZYONU
*** ULUSAL SORUN ÜZERİNE
*** “BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
*** “YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE
*** ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]
*** DEVRİM PROGRAMLARI
*** RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER
*** ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ
*** PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

- DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]
LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]
TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

